T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

SERKA
KALKINMA AJANSI
DEVELOPMENT AGENCY
SERHAT

KÜÇÜK ÖLÇEKLİ ALTYAPI
MALİ DESTEK PROGRAMI-06

2020

T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

SERKA KALKINMA AJANSI DEVELOPMENT AGENCY

SERHAT KALKINMA AJANSI

KÜÇÜK ÖLÇEKLİ ALTYAPI MALİ DESTEK PROGRAMI-06

2020 Yılı Proje Teklif Çağrısı

Başvuru Rehberi

Referans No: TRA2/20/KÖA06

KAYS Üzerinden Son Başvuru Tarihi: 28/08/2020 **Saati:** 23:59

Taahhütname için Son Teslim Tarihi: 04/09/2020 **Saati:** 17:00

İÇİNDEKİLER

PROGRAMIN KÜNYESİ **7**

1. KÜÇÜK ÖLÇEKLİ ALTYAPI MALİ DESTEK PROGRAMI-06 ..... **8**

1.1. Giriş **8**

1.2. Programın Amaçları ve Öncelikleri **13**

1.3. Serhat Kalkınma Ajansı Tarafından Sağlanacak Mali Kaynak **14**

2. BU TEKLİF ÇAĞRISINA İLİŞKİN KURALLAR **14**

2.1. Uygunluk Kriterleri **15**

2.1.1. Başvuru Sahiplerinin uygunluğu: kimler başvurabilir? 15

2.1.2. Ortaklıklar ve Ortakların Uygunluğu 17

2.1.3. Uygun Projeler: Destek başvurusu yapılabilecek projeler 19

2.1.4. Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten karşılanabilecek maliyetler 25

2.2. Başvuru Şekli ve Yapılacak İşlemler **28**

2.2.1. Başvuru Formu ve Diğer Belgeler 28

2.2.2. Başvurular nereye ve nasıl yapılacaktır? 31

2.2.3. Başvuruların alınması için son tarih 33

2.2.4. Daha fazla bilgi almak için 33

2.3. Başvuruların Değerlendirilmesi ve Seçilmesi **34**

2.4. Değerlendirme Sonucunun Bildirilmesi **40**

2.4.1. Bildirimin İçeriği 40

2.4.2. Öngörülen Zaman Çizelgesi 41

2.5. Sözleşme İmzalanması ve Uygulama Koşulları **41**

2.5.1. DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR 45

3. EKLER **46**

4. PERFORMANS GÖSTERGELERİ **47**

TANIMLAR

Bu Rehberde geçen;

Ajans: Serhat Kalkınma Ajansı'nı,

Ara Rapor: Sözleşmede belirtilen dönemler itibarıyla, destek yönetimi kılavuzunda belirtilen usul ve esaslara uygun olarak yararlanıcı tarafından proje uygulama süresince hazırlanan ve sunulan raporu,

Bağımsız Değerlendirici: Proje tekliflerini, başvuru rehberlerinde belirtilen esaslara göre teknik, ekonomik, sosyal ve mali açıdan değerlendirmek üzere seçilen uzmanlar

Bakanlık: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Başvuru Rehberi: Ajans tarafından başvuru sahipleri için hazırlanan, destekten yararlanabilecek gerçek ve tüzel kişileri, başvuruda bulunabileceklerde aranan şartları, başvuru ve yararlanma şekil ve şartlarını, desteklenecek faaliyet alanları ve proje konularını, destekten karşılanabilecek uygun maliyetleri, seçim ve değerlendirme kriterlerini, eş finansman yükümlülüklerini, standart başvuru belgelerini ve diğer gerekli bilgileri açıklayan ve Ajansın internet sitesinde yayımlanan rehber belgeyi,

Başvuru Sahibi: Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde proje veya faaliyet desteği almak üzere Ajans'a başvuran gerçek veya tüzel kişileri,

Bölge Planı: Ajans tarafından hazırlanan TRA2 2014-2023 Bölge Planı'nı,

Değerlendirme Komitesi: Bağımsız değerlendiriciler tarafından gerçekleştirilen değerlendirmeler üstünde gerekli kontrolleri yaparak görüş oluşturmak ve bunları raporlamak üzere kurulan komiteyi,

Destek Yönetimi Kılavuzu(DYK): Ajanslarla karşılıklı etkileşim halinde Bakanlık tarafından hazırlanan ve ajansın sağlayacağı destekler ile bunların izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik temel ilke ve kuralları, iş akış ve tanımlarını, raporlama usul ve esaslarını, destek yönetimi sürecinde kullanılan ilgili belge ve formların standartlarını, tip sözleşme formatını,

bilgi sistemlerinin ve veri tabanlarının kullanımını ve gerekli diğer hususları belirleyen el kitabını,

Eş Finansman: Ajans tarafından desteklenen proje veya faaliyetlerde harcanmak üzere, yararlanıcı tarafından sağlanması taahhüt edilen nakdi katkıyı,

İştirakçi: Desteğe konu proje veya faaliyetin yürütülmesi sürecinde veya sonucunda, doğrudan fayda veya menfaat elde etmeden yararlanıcıya projenin yürütülmesinde katkıda bulunan ve ilgili başvuru belgelerinde açıkça belirtilen gerçek veya tüzel kişiyi,

İzleme: Uygulama aşamasına geçmiş proje ve faaliyetlerde öngörülen amaç ve hedeflere ulaşılmasına yardımcı olmak, uygulamanın belirlenen ilke ve kurallara, Kalkınma Ajansları mevzuatına ve sözleşme hükümlerine uygun yürümesini sağlamak, riskleri önceden tespit ederek düzeltici ve önleyici tedbirleri almak ve denetim faaliyetlerinin yapılabilmesini sağlayacak bilgilerin kayda geçmesini sağlamak üzere yürütülen, tarafsız yönlendirme ve takip faaliyetini,

Elektronik Ortam (KAYS): Ajanslar arası uygulama birliğini sağlamak amacıyla ajansların; yatırım destekleme, proje destekleme, çalışma programı, bütçe, muhasebe, insan kaynakları, performans ölçme faaliyetleri ile ilgili ve ilişkili gerçek ve tüzel kişilerin ihtiyaç duyulan veri ve bilgilerinin muhafaza edildiği, veri tabanı başta olmak üzere iş ve işlemlerin yürütüldüğü e-devlet hizmeti olan Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemini (https://kaysuygulama.sanayi.gov.tr)

Küçük Ölçekli Altyapı Projesi: Yörenin rekabet gücünü, iş ve yaşam koşullarını iyileştirme bakımından etkisi geniş olan ve Yönetmelikteki sınırı geçmemek üzere toplam maliyeti başvuru rehberinde belirtilen altyapı projeleri,

Mali Destek: Desteklenecek projelerin toplam bütçelerinin, belirlenecek oranlarda Ajans tarafından karşılanması amacını güden nakdi ödemeyi,

Menfaat İlişkisi: Projenin hazırlığı, değerlendirilmesi, seçimi, onayı, teknik açıdan desteklenmesi ve izlenmesi ile diğer aşamalarında görev alanların görevlerinin gizliliğini veya tarafsızlığını, kendilerine, yararlanıcılara ya da başkalarına maddi veya manevi yönden haksız

menfaat temini bakımından etkileyebilecek her türlü durum,

Nihai Rapor: Proje Uygulama Rehberinde öngörülen usul ve esaslara uygun olarak yararlanıcı tarafından proje uygulama süresinin sonunda sunulan rapor**,**

Ortak: Desteğe konu projenin hazırlanmasında, yürütülmesinde proje veya faaliyetin yürütülmesi sürecinde veya sonucunda doğrudan veya dolaylı fayda veya menfaat elde ederek, bunun karşılığında yararlanıcıya projenin yürütülmesinde katkıda bulunan, Destek Yönetimi Kılavuzunda gösterilen ortaklık beyannamesini veren ve ilgili başvuru belgelerinde açıkça belirtilen gerçek veya tüzel kişiyi,

Proje: Destekten yararlanmak üzere Ajans'a sunulan belli bir amaca odaklanmış, bütçesi ile bütünlük arz eden, belirli süreli ve düzenli faaliyetler bütününü,

Proje Hesabı: Mali desteğe hak kazanan yararlanıcı ve/veya ortağı tarafından projeye özel olarak açılan, ajans tarafından sağlanan mali desteğin ve sözleşmede belirtilmesi halinde yararlanıcı eş finansmanının da aktarıldığı banka hesabını

Proje Teklif Çağrısı: Ajans tarafından yürütülen belirli bir destek programı kapsamında, nitelikleri net bir şekilde belirlenmiş olan potansiyel başvuru sahiplerinin, önceden belirlenen konu ve koşullara uygun olarak proje teklifi sunmaya davet edilmesi,

Proje Uygulama Rehberi: Ajanslarla etkileşim halinde Bakanlık tarafından hazırlanan ve yararlanıcıların proje uygulamaları sırasında uymak zorunda oldukları satın alma ve ihale ilke ve kuralları ile raporlama ve bilgilendirme yükümlülüklerini ayrıntılı olarak düzenleyen rehber ve ekleri,

Sıkça Sorulan Sorular Listesi: Teklif çağrısı dönemi içerisinde potansiyel başvuru sahiplerinin bilgi talepleri doğrultusunda hazırlanan ve cevaplarıyla birlikte Ajansın internet sayfasında yayınlanan liste,

Sözleşme: Destekten yararlanma ilke ve kurallarını, ödeme usul ve esaslarını, tarafların hak ve yükümlülüklerini ve bu yükümlülüklerin ihlalinin sonuç ve müeyyidelerini düzenleyen anlaşma ve ekleri

Usulsüzlük: Proje uygulaması sırasında veya öncesinde; yanlış veya yanıltıcı bildirimde bulunmak, sahtecilik yapmak, hile ve dolanlı hareketlerde bulunmak ve Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği ile bunu tamamlayıcı nitelikte hazırlanan her türlü belge ve düzenlemede belirtilen ilke ve kurallara aykırı olarak sözleşmede değişiklik yapmak gibi sözleşme ilişkisini ihlal eden fiil ve davranışları,

Yararlanıcı: Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde Ajanstan destek almaya hak kazanan gerçek veya tüzel kişileri,

Yasal Temsilci: Başvuru Sahibinin yetkili karar organının Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı-06 kapsamında başvuruda bulunmak için belirlediği, Başvuru Sahibinin Beyanını ve proje ile ilgili belgeleri imzalamaya yetkili olan kişiyi, ifade eder.

Programın Adı	KÜÇÜK ÖLÇEKLİ ALTYAPI MALİ DESTEK PROGRAMI-06
Program Referans No	TRA2/20/KÖA06
Program Genel Amacı	Bölge kış, doğa, kültür turizmi, yöresel ürün üretim altyapısını ve kadın ve gençlerin sosyal donatılara erişim imkânlarını geliştirerek bölgedeki sosyal ve ekonomik refahı artırmak
Program Öncelikleri	**Öncelik 1:** Kadın ve gençlerin sosyal hayata katılımlarını teşvik edecek donatıların geliştirilmesine/iyileştirilmesine, yaşam standartlarının artırılmasına ve istihdam edilebilirliklerini artıracak mekanizmaların oluşturulmasına yönelik projeler **Öncelik 2:** Bölgenin kış, doğa ve kültür turizmi değerleri bilinirliliğinin artırılmasına ve markalaşmasına katkı sağlayacak ve/veya bu değerlere yönelik kaynakların etkin ve sürdürülebilir kullanılmasına dayanan fiziki ve teknik altyapı projeleri **Öncelik 3:** Yöresel ürünlerin katma değerinin artırılması için üretim, tanıtım ve pazarlama altyapılarının iyileştirilmesini ve kaynak verimliliğini sağlayan projeler
Programın Toplam Bütçesi	17.000.000 TL
Asgari ve Azami Destek Miktarı / Oranı	**Asgari tutar:** 200.000 TL **Azami tutar:** 2.000.000 TL Asgari Destek Oranı %25 – Azami Destek Oranı %75
Azami Proje Süresi	24 Ay
Uygun Başvuru Sahipleri	✓ Valilikler ✓ Kaymakamlıklar ✓ Bölge, İl ve İlçe Müdürlükleri ✓ Bakanlıklara Bağlı Kurum, Kuruluş ve Enstitüler ✓ Üniversiteler ✓ Yerel Yönetimler (İl Özel İdaresi, Belediyeler, Köyler) ✓ 5355 Sayılı Kanun kapsamında kurulmuş Mahalli İdare Birlikleri (Köylere Hizmet Götürme Birlikleri, Turizm Altyapı Birlikleri vb.) ✓ Organize Sanayi Bölge Müdürlükleri ✓ Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları
Son Başvuru Tarihi	KAYS üzerinden son başvuru tarihi: 28/08/2020 , Saat: 23:59 Taahhütname için son teslim tarihi: 04/09/2020 , Saat: 17:00

1. KÜÇÜK ÖLÇEKLİ ALTYAPI MALİ DESTEK PROGRAMI-06

1.1. Giriş

Serhat Kalkınma Ajansı (SERKA); Ağrı, Ardahan, Iğdır ve Kars illerinden oluşan TRA2 Bölgesi'nin gelişimini ve kalkınmada sürdürülebilirliği sağlamayı hedefleyen tüzel kişiliği haiz bir kuruluştur. Serhat Kalkınma Ajansı'nın temel amacı; "Kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek, kaynaklanan yerinde ve etkin kullanımını sağlamak ve yerel potansiyeli harekete geçirmek suretiyle Cumhurbaşkanınca belirlenen politikalarla uyumlu olarak bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, gelişmenin sürdürülebilirliğini sağlamak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmaktır". Yukarıda belirtilen sorumluluk alanları ve amaçlar çerçevesinde Serhat Kalkınma Ajansı'nın hazırlamış olduğu TRA2 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı'nda Bölge vizyonu aşağıdaki şekilde ifade edilmiştir:

"Doğal zenginliğiyle tanınmış, turizm ve tarımsal ürünleriyle markalaşmış, sınırları aşan kültürel mirasın imkânlarından yararlanmış, rekabet gücü yüksek işletmeleriyle ülkenin Kafkasya ve Orta Asya'ya açılan ticaret ve lojistik merkezi bir Serhat Bölgesi"

Bu vizyonu gerçekleştirme yolunda atılacak adımlarda Bölge Planı'nda ifade edilen gelişme eksenleri ve tedbirler belirleyici rol oynamaktadır. Ajansımız tarafından hazırlanan 2014-2023 Bölge Planı'nda belirlenen 4 (dört) gelişme ekseni ve bu eksenler çerçevesinde alınması planlanan tedbirler şunlardır:

GELİŞME EKSENLERİ	TEDBİRLER
SOSYAL KALKINMA	1.1:İşgücünün beceri seviyesi yükseltilerek istihdam edilebilirliğin artırılması
	1.2:Eğitimde altyapı ve hizmet kalitesinin iyileştirilmesi
	1.3:Sağlıkta altyapı ve hizmet kalitesinin iyileştirilmesi
	1.4:Kurumsal kapasitenin artırılması
	1.5:Özel ilgi gruplarının toplumsal hayata aktif katılımının sağlanması
	1.6:Kadının toplumsal statüsünün güçlendirilmesi
	1.7:Bölgede faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarının kapasitelerinin artırılması

ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	2.1: Kentsel altyapının iyileştirilmesi
	2.2:Kırsal gelişmenin sağlanması
	2.3:Çevrenin korunması ve çevre kirliliğinin önlenmesi
	2.4:Enerji kaynaklarının etkin kullanılması
ERİŞİLEBİLİRLİK	3.1:Bilgi ve teknolojiye erişim imkânının artırılması
	3.2:Ulaşım altyapısının iyileştirilmesi
REKABET EDEBİLİRLİK	4.1:Tarımsal üretimde verimliliğin ve yenilikçi uygulamaların artırılması
	4.2:Turizmde bölgesel marka olunması
	4.3:İmalat sanayinde verimlilik ve katma değerin artırılması
	4.4:Dış ticaret ve lojistik merkezi olunması
	4.5:Tabii kaynakların katma değerinin artırılması
	4.6: Girişimcilik altyapısı ve kültürünün geliştirilmesi

Söz konusu gelişme eksenleri ve bu eksenler çerçevesinde alınması planlanan tedbirler doğrultusunda Ajansın kuruluşundan itibaren geçen süre zarfında uygulanan plan ve projelerin yanı sıra kurumlar arası koordinasyonun sağlanması, tanıtım faaliyetlerinin yürütülmesi ve yenilikçi fikirlerin hayata geçirilmesi ile Serhat Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanan raporlar Bölge vizyonuna ulaşılması yönünde kayda değer bir mesafe kat edilmesini sağlamıştır.

Serhat Kalkınma Ajansı üst ölçekli ulusal planlar ve bölge planlarında belirlenen amaç ve hedeflere ulaşılması için 2010-2020 yılları arasında mali destek programları ve güdümlü proje desteği uygulayarak toplam 361 adet projeye hibe desteği sağlamıştır.

Ajans, 2014-2023 TRA2 Bölge Planı'nda belirlenen "Gelişme Eksenleri" ve bu eksenler çerçevesinde alınması gerekli "Tedbirler" , 2020 yılı Çalışma Programında belirlenen Sonuç Odaklı Programlar ve TRA2 Bölgesi içinde yapılan araştırmaların sonuçları dikkate alındığında altyapı hizmeti sunan kurum ve kuruluşların desteklenmesinin önem arz ettiği tespit edilmesi hasebiyle **Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı-06**'yı uygulayacaktır.

İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması'na göre 2017 yılı itibariyle genel gelişmişlik bakımından TRA2 Bölgesi 26 Düzey-2 Bölgesi arasında 24. sırada yer almaktadır. İller düzeyinde ise; Kars ili 69, Ardahan 67, Iğdır 70 ve Ağrı ili 80. sıradadır.[1] 2019 yılında TRA2 Bölgesi'nin TÜİK adrese dayalı nüfus kayıt sistemi verilerine göre toplam nüfusu yaklaşık 1 milyon 118 bin civarındadır. Buna karşılık bölgede 2018-2019 döneminde net göçün yaklaşık 20 bin kişi ve net göç hızının ise ‰ -18 olduğu görülmüştür. [2]

Bölgenin toplam nüfusunun yaklaşık %20'sini 15-24 yaş arası genç oluşturmaktadır.[3] 4.700 civarı genç ile birebir yapılarak oluşturulan TRA2 Gençlik Profili Araştırması'nda bölgedeki gençlerin; yaşadıkları şehirlerden %58'inin memnun olmadığı ve sosyal altyapı eksikliği nedeniyle boş zamanlarının çoğunluğunu evde geçirdiklerinin tespitleri yer almaktadır. İşgücüne katılma oranının bölgede yaklaşık %50 civarında olduğu görülmektedir. Bölgenin 2019'da işsizlik oranı %9,8 olmuştur.[4]

Üç binden fazla kadın ile yüz yüze yapılan görüşmeler ile oluşan TRA2 Kadın Profili Araştırması'na göre yine kadınların sosyal imkânlara erişimlerinin kısıtlılığından, özellikle kırsalda yaşayan kadınların günlük çalışma şartlarının zorluğundan ve işsizlik gibi nedenlerle yaklaşık %65'inin göç etme istekleri olduğunu dile getirmişleridir.[5] Mülakata katılan kadınların yaklaşık %80'i bir mesleğe sahip olmadığını ve yaklaşık yine aynı oranda olmak üzere ücretli herhangi bir işte çalışmadığını belirtmiştir. Dikkat çeken bir diğer husus ise araştırmaya katılan kadınların %66'sı ideal çalışma biçiminin ev kadınlığı ve iş yaşamının birlikte yürütmek olduğunu belirtmiştir. Araştırmada yaşadıkları yerde çocukları için park, bahçe ve sosyal tesisin olmadığını beyan eden kadınların oranının %73,3 olduğu görülmüştür. Bölgenin önemli sorunu olan göç konusunda itici gücün kadın ve gençlerden oluştuğu

---

[1] T.C Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması (SEGE 2017), Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü, Ankara, 2019

[2] http://tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1067

[3] https://biruni.tuik.gov.tr/bolgeselistatistik/degiskenlerUzerindenSorgula.do

[4] https://biruni.tuik.gov.tr/bolgeselistatistik/degiskenlerUzerindenSorgula.do#

[5] http://www.serka.gov.tr/store/file/common/544a2a36971326a6145dcf9f62737e75.pdf

bilinmektedir. Bölgemizdeki kadın ve gençlerin hissettikleri altyapı ve üst yapı eksikliklerinin bertaraf edilerek göç isteklerinin önüne geçilmesi önem arz etmektedir.

TRA2 Bölgesi coğrafi konumu ve tarihi geçmişi gereği kış, kültür ve doğa turizmi açısından önemli bir potansiyele sahiptir. Özellikle kış aylarında bölge önemli sayıda misafir ağırlamaktadır. Ancak hem bilinirliğinin hem yılın tamamına yayılmış potansiyel turizm etkinliklerinin az olması hem de özel sektörün yatırım yapmasına engel olan altyapı eksiklikleri nedeniyle bu alanda istenilen katma değer sağlanamamaktadır. Gerçekleştirilen TRA2 Bölgesi Turizm Çalıştayı ile de turizmde altyapı sorunlarının azaltılması ve hizmet kalitesi ile bilinirliğin artırılmasının önem arz ettiği konusunda katılımcılar mutabık kalmışlardır.

Bölgemiz zengin kültürel değerleri ve bozulmamış doğası ile çok sayıda yöresel ürüne ev sahipliği yapmaktadır. Doğubayazıt Abdigör köftesi, Ardahan çiçek balı, Damal bebeği, Iğdır kayısısı, Iğdır taş köfte yemeği, Kars el halısı, Kars balı, Kars kaşarı, Kars Türk çoban köpeği, Posof (Badele) elması ve Kağızman uzun elması bölgemizin coğrafi işaret ile tescillenmiş yöresel ürünleridir. Ağrı balı, Ardahan kazı ve Iğdır omaç aşı çorbası için ise tescil başvurusu yapılmıştır[6]. Görüldüğü üzere bölgemizde bal ve arı ürünleri, süt ve süt ürünleri, et ve et ürünleri olarak bilinirliği yüksek yöresel gıda ürünlerinin yanı sıra Obsidyen taşı, Damal bebeği, Tuzluca Tuz Mağarası tuzu, halı ve kilim gibi hediyelik yöresel ürünler de mevcuttur. Ancak, tek başına bilinirlik doğru stratejilerle ekonomik ve sosyal faydalar elde etmek açısından yeterli bir unsur değildir.

Ajansımızın 2018 yılında hazırladığı TRA2 Bölgesi Yöresel Ürün Pazarlama Stratejileri Raporu'nda; TRA2 Bölgesi'nin yöresel ürünleri tanıtılmış, ilgili ürünlerin tarihi geçmişi ve mevcut durumu hakkında bilgiler verilmiş, GZFT analizleri yapılmış ve bu ürünlerin ticari değerlerinin artırılarak bölgenin ekonomik ve sosyal kalkınmasına dair planlamalar ve öneriler sunulmuştur. İlgili raporda her yöresel ürün bazı ortak problemler mevcut olduğu göze çarpmıştır. Bu problemlerin başında dolum, ambalajlama ve depolama tesisi bulunmayışı

[6] https://www.turkpatent.gov.tr/TURKPATENT/geographicalRegisteredList/

gelmektedir. Bunun yanı sıra mevcut ürünlerin üzerinde ar-ge çalışmalarının yapılarak yeni ürünlerin geliştirilmesi için kurumların yeterli altyapılarının olmadığı da bir diğer önemli sorundur. Coğrafi işaret potansiyeli olan (Obsidyen taşı, Kars sarı yağı, Iğdır patlıcan reçeli, Posof fasulyesi gibi) ürünler için coğrafi işaret tescil sürecinde gerekli olan laboratuvar analizleri gibi uzmanlık gerektiren çalışmaların gerek altyapı gerekse insan kaynakları eksikleri nedeniyle yapılamamaktadır. Bölgedeki yöresel ürün potansiyelinin harekete geçirilmesi için sektöre birçok açıdan destek olunmalıdır. Altyapısal eksiklikler giderilmeli, insan kaynaklarının farkındalık düzeyleri ve mesleki eğitimlerine destek olunmalıdır. Bunun yanı sıra uygun pazarlama stratejileri ortaya konulmalı, paydaşlar arasında birlikte iş yapma kültürünü yerleştirme amaçlanmalıdır.

2020 yılı Ajans Çalışma Programında da Kış, Doğa ve Kültür Turizminin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı, Yöresel Ürünlerin Ticari Değerlerinin Artırılması Sonuç Odaklı Programı ve Kadınlar ve Gençlerin Sosyoekonomik Hayata Entegrasyonu Sonuç Odaklı Programları belirlenmiştir. Bu sonuç odaklı programlar kapsamında bölgenin kadın, çocuk ve gençlerin sosyal refah seviyesinin, istihdam edilebilirliklerinin ve sosyal hayata aktif katılımlarının artırılması hedeflenmektedir. Sonuç Odaklı Programlar kapsamında bölge turizminde özellikle kış, doğa ve kültür turizminin altyapısı ve hizmet kalitesinin iyileştirilmesi mevcut potansiyelinin harekete geçirilmesi ve bu sayede bölgenin turizm cazibesinin ve rekabet edebilirliğinin artırılması, marka olunması ve elde edilen turizm gelirlerinin artırılması hedeflenmektedir. Yine sonuç odaklı programlar kapsamında; Bölgenin zengin yöresel ürünlerini tanıtımının sağlanması ve ticari değerlerinin artırılması hedeflenmektedir. 2014-2023 Bölge Planı dikkate alındığında da gelişme eksenleri altında var olan tedbirlerin bahsedilen amaçlar ile doğrudan ilgili olduğu görülmektedir.

Teknolojik ve endüstriyel gelişmelerle beraber üretim biçimlerinin çevreye verdiği zararın artması, yenilenemeyen doğal kaynakların hızla azalması ve kaynak değerlerinin artması ile imalat sanayinin dünyada rekabetçi konumunun korunması açısından kaynak verimliliği oldukça önemli bir konu haline gelmiştir. Kaynak verimliliği doğal kaynakların sürdürülebilir olarak üretilmesi, işlenmesi ve tüketilmesinin yanında ürünlerin üretimleri ve tüketimleri esnasında oluşan olumsuz çevresel etkilerin tüm yaşam döngüleri boyunca azaltılması olarak

tanımlanmakla beraber alışılagelinmiş kirlilik kontrolünden farklı olarak atık oluşumunu kaynağında önleyerek veyahut azaltarak üretimden kaynaklanan çevresel etkileri asgari seviyeye indirmeyi de amaçlamaktadır.

Kalkınma ajansları kuruldukları günden bu yana bulundukları bölgelerde kaynak verimliliğini artırıcı yönde çeşitli çalışmalar gerçekleştirmekte ve destekler sağlamaktadır. Ajansımız tarafından hazırlanan ve halen yürürlükte olan 2014-2023 TRA2 Bölge Planı'nda da Bölgede verimliliğin yükseltilerek rekabet edebilirliğin artırılması amacı doğrultusunda çevreye duyarlı üretim süreçleri ve enerji verimliliğinin desteklenmesi faaliyetlerinin öncelikli alanlar arasında olduğu görülmektedir. Bunun yanında, kaynak verimliliği, sanayileşme düzeyinden ve sektörlerden bağımsız olarak her bölgede önem kazanması gerekli bir konudur. Bu kapsamda, 2020 yılı teması Bakanlığımız tarafından "Kaynak Verimliliği" olarak belirlenmiştir.

Bu tema ile birlikte Ajansımız 2020 yılı için turizm ve imalat işletmelerinde alternatif enerji kaynaklarının yaygınlaştırılması için eğitim ve danışmanlık faaliyetleri ile verimlilik bilincinin oluşturulmasına yönelik teknik inceleme ziyaretleri, yalın üretim eğitimleri gibi faaliyetlerin yanında turizm işletmeleri ve özellikle yöresel ürün (peynir, bal, halı ve hediyelik eşya) üreticilerinin kaynak verimliliğini artıracak projeler ile program önceliklerine yönelik altyapı hizmeti sunacak kurum ve kuruluşların projelerine de mali destek sunmayı amaçlamaktadır.

1.2. Programın Amaçları ve Öncelikleri

Programın genel amacı; Bölge kış, doğa, kültür turizmi, yöresel ürün üretim altyapısını ve kadın ve gençlerin sosyal donatılara erişim imkânlarını geliştirerek bölgedeki sosyal ve ekonomik refahı artırmaktır. Bu kapsamda, 2014-2023 TRA2 Bölge Planı, On Birinci Kalkınma Planı, 2020 yılı Ajans Çalışma Programı, Ajansın Bölgede gerçekleştirmiş olduğu araştırma ve saha çalışmaları ile yapılan çalıştaylar neticesinde elde edilen verilere dayanarak programın öncelikleri aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

Öncelik 1: Kadın ve gençlerin sosyal hayata katılımlarını teşvik edecek donatıların geliştirilmesine/iyileştirilmesine, yaşam standartlarının artırılmasına ve istihdam edilebilirliklerini artıracak mekanizmaların oluşturulmasına yönelik projeler,

Öncelik 2: Bölgenin kış, doğa ve kültür turizmi değerleri bilinirliliğinin artırılmasına ve markalaşmasına katkı sağlayacak ve/veya bu değerlere yönelik kaynakların etkin ve sürdürülebilir

kullanılmasına dayanan fiziki ve teknik altyapı projeleri

Öncelik 3: Yöresel ürünlerin katma değerinin artırılması için üretim, tanıtım ve pazarlama altyapılarının iyileştirilmesi ve kaynak verimliliği sağlayan projeler

1.3. Serhat Kalkınma Ajansı Tarafından Sağlanacak Mali Kaynak

Bu program kapsamında desteklenecek projeler için tahsis edilen toplam kaynak tutarı **17.000.000 TL**'dir. Serhat Kalkınma Ajansı, bu program için ayırdığı kaynakları kısmen veya tamamen kullandırmama hakkını saklı tutar.

Desteklerin Tutarı

Bu program çerçevesinde verilecek destekler aşağıda belirtilen asgari ve azami tutarlar arasında olacaktır:

- **Asgari tutar:** 200.000 TL
- **Azami tutar:** 2.000.000 TL

Hiçbir destek, projenin toplam uygun maliyetinin % 25'inden az ve % 75'inden fazla olamaz. Bu değerlerin dışında kalan destek taleplerini içeren projeler değerlendirmeye alınmayacaktır. Bütçenin kalan tutarı, sözleşmeyi imzalayan taraf olması sebebiyle, Başvuru Sahibi tarafından eş-finansman olarak karşılanmalıdır. Başvuru Sahibinin, proje eş finansmanını, proje ortaklarından, iştirakçilerden ve/veya üçüncü taraflardan sağlayacağı nakdi katkılar ile karşılayabilmesi mümkündür. Yararlanıcılar, kendilerinin karşılamak zorunda oldukları eş finansman tutarını, banka ya da finans kuruluşlarından kredi yoluyla temin edebilirler. Böyle bir durumda, alınan kredilere karşılık projede alınan ekipman rehin olarak gösterilemez. Her halükarda, sözleşmeyi imzalayan taraf olması sebebiyle, eş finansman yükümlülüğü yararlanıcının kendi taahhüdü hükmünde olup, yerine getirilmemesi durumunda yararlanıcı bizzat sorumlu olacaktır. Ayni katkılar eş finansman olarak kabul edilmez.

2. BU TEKLİF ÇAĞRISINA İLİŞKİN KURALLAR

Bu bölümde; Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı-06 çerçevesinde finanse edilen projelerin sunulması, seçilmesi ve uygulanması ile ilgili kurallar Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği[7], Destek Yönetim Kılavuzu ve Proje Uygulama Rehberi

[7]https://www.mevzuat.gov.tr/Metin.Aspx?MevzuatKod=7.5.12584&MevzuatIliski=0&sourceXmlSearch=Proje%20ve%20faaliyet

hükümlerine uygun olarak açıklanmaktadır. Başvuru Sahipleri başvuruda bulundukları andan itibaren bu Yönetmelik hükümlerini ve bu rehberlerde yer alan bütün hususları kabul etmiş sayılırlar.

Serhat Kalkınma Ajansı bu destek programını zorunlu hallerin ortaya çıkması halinde desteklenecek proje listesi ilan edilmeden önce iptal etme hakkını saklı tutar. Bu durumda Başvuru Sahipleri Ajanstan her hangi bir hak talebinde bulunamaz.

Destek için başvurusu yapılan projeler Ajans tarafından her zaman eğitim amaçlı olarak ve sahibinin ayrıca muvafakati aranmaksızın kullanılabilir. Böyle bir durumda projede yer alan gerçek ve tüzel kişilere ait şahsi bilgiler ve mesleki sır niteliğindeki bilgiler ifşa edilmeyecektir.

"Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar" kapsamındaki destek unsurlarından yararlanılan yatırım harcamaları için diğer kamu kurum ve kuruluşlarının desteklerinden yararlanılamaz. Ayrıca, söz konusu desteklerden yararlanılan yatırım harcamaları için teşvik belgesi müracaatı yapılamaz. Bu hükme aykırı davranılması halinde, her iki durumda da Karar kapsamında yararlanılan destekler, ilgili mevzuat çerçevesinde tahsil edilir. Bu nedenle başvuru sahiplerinin ilgili mevzuatı incelemeleri önerilir.

2.1. Uygunluk Kriterleri

Destek sağlanabilecek projelere yönelik üç temel uygunluk kriteri söz konusudur:

- Başvuru sahibi ve ortaklarının uygunluğu
- Projelerin uygunluğu
- Maliyetlerin uygunluğu

2.1.1. Başvuru Sahiplerinin uygunluğu: kimler başvurabilir?

(1) Bu program kapsamında uygun başvuru sahipleri şunlardır:

- Valilikler
- Kaymakamlıklar
- Bölge, İl ve İlçe Müdürlükleri
- Bakanlıklara Bağlı Kurum, Kuruluş ve Enstitüler
- Üniversiteler
- Yerel Yönetimler (İl Özel İdaresi, Belediyeler, Köyler)

- 5355 Sayılı Kanun doğrultusunda Kurulmuş Mahalli İdare Birlikleri (Köylere Hizmet Götürme Birlikleri, Turizm Altyapı Birlikleri vb.)
- Organize Sanayi Bölge Müdürlükleri
- Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları

(2) Destek almaya hak kazanabilmek için, Başvuru Sahipleri aşağıda belirtilen koşulların tümüne uymalıdır:

- Tüzel kişiliğe haiz kâr amacı gütmeyen kurum veya kuruluş olması
- Proje faaliyetinin proje sunan kurum/kuruluşun görev ve yetki alanı içerisinde bulunması,
- Yönetmelikte öngörülen proje hesabını kendi adına açma, bu hesaba para aktarma ve bu hesaptan harcama yapma ehliyetine sahip olması
- Ajansın faaliyet gösterdiği TRA2 Bölgesi'nde (Ağrı, Ardahan, Iğdır ve Kars) kayıtlı olmaları veya merkezlerinin ya da yasal şubelerinin bu bölgelerde bulunması,
- Projenin hazırlığından ve yönetiminden (eğer varsa ortakları ile birlikte) doğrudan sorumlu olması, aracı olarak hareket etmemesidir.

(3) Ayrıca, aşağıdaki halleri taşıyan başvuru sahipleri ve proje ortakları ajanstan mali destek alamazlar:

a) İflas etmişler veya tasfiye halinde bulunan ve bu durumları nedeniyle işleri kayyum veya vasi tarafından yürütülen, konkordato ilan ederek alacaklılar ile anlaşma yapmış, faaliyetleri askıya alınmış veya bunlarla ilgili bir kovuşturmanın konusu olanlar veya meri mevzuatta öngörülen benzer durumlarda olanlar;

b) Kesinleşmiş yargı kararı (yani temyizi mümkün olmayan bir karar) ile mesleki faaliyete ilişkin bir suçtan mahkûm olanlar;

c) Haklarında, görevlerini kötüye kullandıklarına dair kesinleşmiş mahkeme kararı olanlar;

ç) Dolandırıcılık, yolsuzluk, bir suç örgütü içinde yer almak gibi suçlardan kesinleşmiş yargı kararı ile mahkûm olanlar;

d) Herhangi bir kamu ihale prosedürüne veya diğer bir mali desteğe ilişkin yükümlülüklere uymayarak, sözleşmeyi ciddi bir şekilde ihlal ettiği tespit edilenler.

e) Teklif çağrısına katılım koşulu olarak Kalkınma Ajansı tarafından talep edilen bilgi ve belgelerin temin edilmesi sırasında yanlış beyanda bulunanlar veya bu bilgi ve belgeleri

zamanında ajansa sunmayanlar,

f) Mevcut veya daha önceki teklif çağrılarının değerlendirilmesi sürecinde değerlendirme komitesini veya Kalkınma ajansını etki altında bırakmaya veya gizli bilgi elde etmeye teşebbüs edenler.

g) Sözleşme imzalandığı tarih itibarıyla;

- Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri[8] dışındaki gerçek veya tüzel kişilerden, yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere vergi dairelerine vadesi geçmiş borcu olanlar,
- Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri dışındaki gerçek veya tüzel kişilerden yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere sosyal güvenlik kurumuna vadesi geçmiş borcu olanlar,
- Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri dışındaki gerçek veya tüzel kişilerden, söz konusu projeye Ajans tarafından sağlanacak destek tutarının yüzde üçü kadar ya da daha fazla bir meblağ için, herhangi bir nedenle haklarında kesinleşmiş haciz işlemi bulunanlar,

ğ) Teklif edilen proje dolayısıyla menfaat ilişkisi içinde olanlar.

Yukarıda madde (a) ve (e) 'de belirtilen durumlarda, teklif çağrısına katılma yasağı, ihlalin tespit edildiği tarihten sonraki iki yıllık bir süre için geçerlidir. Madde (b), (c), (ç) (d) ve (f)'de belirtilen durumlarda, teklif çağrısına katılma yasağı, kararın tebliğ tarihinden itibaren dört yıllık bir süre için geçerlidir.

Destek Başvuru Formunun V. Bölümünde ("Başvuru Sahibinin Beyanı"), Başvuru Sahipleri, yukarıdaki (a)'dan (ğ)'ye kadar olan kategorilerin hiçbirine girmediklerine dair beyanda bulunmalıdırlar.

2.1.2. Ortaklıklar ve Ortakların Uygunluğu

Başvuru Sahipleri tek başlarına ya da ortak kuruluşlarla birlikte başvuruda bulunabilirler.

Başvuru Sahibinin ortakları projenin tasarlanmasına ve uygulanmasına katılabilecek ve yaptıkları masraflar destek yararlanıcısının yaptığı masraflarla aynı koşullarda kabul edilebilecektir. Bu nedenle ortaklar, Bölüm 2.1.1'de belirtilen koşullardan "Ajansın faaliyet gösterdiği TRA2 Bölgesi'nde (Ağrı, Ardahan, Iğdır ve Kars) kayıtlı olmaları veya

[8] 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunun 3. maddesinde tanımlanan idareler.

merkezlerinin ya da yasal şubelerinin bu bölgelerde bulunması" dışında, Başvuru Sahipleri ile aynı uygunluk kriterlerini karşılamalıdırlar.

Ortak olacak kuruluşlar ortaklık beyanını doldurmalıdır. Başvuru Formunun Bölüm III-2'de yer alan Beyan projenin başarılı olması durumunda, Başvuru Sahibinin ve tüm ortaklarının yasal yetki verilmiş temsilcileri tarafından imzalanmalıdır.

Projeye başvuru sahibi veya ortak kuruluşlar dışında diğer kuruluşlar da iştirakçi ya da alt yüklenici olarak katılabileceklerdir. Ancak proje kapsamında gerçekleştirilecek mal ve hizmet satın alımlarının ortak veya iştirakçiler ile yararlanıcı, ortak ve iştirakçinin idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından nüfuzu altında bulundurduğu gerçek ve tüzel kişilerden sağlanması mümkün değildir.

İştirakçiler

Başvuranların ve ortakların uygunluk kriterlerini karşılamayan kuruluşlar da projeye, o projenin güvenilirliğini ve sürdürülebilirliğini artırmak amacıyla, iştirakçi olarak katılabilirler. İştirakçi kuruluşlar, projede sponsorluk, teknik destek sağlama gibi roller üstlenecektir. Ancak yaptıkları harcamalar uygun maliyet olarak değerlendirilmez. İştirakçi kuruluşlar, katılımlarına dair beyanda bulunmalıdırlar. Projede herhangi bir rol üstlenen iştirakçiler projenin başarılı olması durumunda başvuru formunda yer alan iştirakçi beyannamesini imzalamalıdır.

Alt Yükleniciler / Taşeronlar

Ortak veya iştirakçi olmayıp, projede yer alan bazı faaliyetlerin ihale edildiği kuruluşlardır. Alt yüklenicilerle yapılacak sözleşmeler, standart destek sözleşmesi EK IV'teki kurallara tabidir.

ÖNEMLİ NOT:

- ✓ Siyasi partiler ve bunların alt birimleri hiçbir şekilde Başvuru Sahibi, proje ortağı ya da iştirakçi olarak proje başvurusunda bulunamazlar, proje uygulamalarında yer alamazlar.
- ✓ Ajans, bu programın herhangi bir aşamasında, başvuru sahiplerinin/ortaklarının ve yasal temsilcilerinin milli güvenliğe tehdit oluşturduğu tespit edilen her türlü yapı, oluşum veya gruplara ya da terör örgütlerine üyeliğinin veya iltisağının ya da bunlarla irtibatının tespit edilmesi durumunda, söz konusu başvuru sahiplerine ait projeler sözleşmeye bağlanmamışsa sözleşme imzalamama; sözleşmeye bağlanmışsa, bu sözleşmeleri fesih etme ve her iki durumda da oluşan zarar ve/veya kamu alacaklarını yasal faizi ile birlikte geri alma hakkını saklı tutar.
- ✓ İl özel idareleri ve belediyeler, kanunen zorunlu olan ajans bütçe paylarını ve bunlarla ilişkili varsa diğer bütün mali yükümlülüklerini tamamen yerine getirmedikçe değerlendirme sürecinde başarılı bulunsa bile yararlanıcı ya da ortak olarak Ajansla sözleşme imzalayamazlar.
- ✓ Kar amacı güden kurum ve kuruluşlar ile gerçek kişiler ve sivil toplum kuruluşları KÖA-06 mali destek programı kapsamında başvuru sahibi veya proje ortağı olamazlar.

2.1.3. Uygun Projeler: Destek başvurusu yapılabilecek projeler

Süre

Azami proje süresi **24 aydır.** Bu süre, sözleşmenin tüm taraflarca imzalandığı günden bir sonraki gün itibariyle başlar.

Yer

Projeler, Ajansın faaliyet gösterdiği TRA2 Bölgesi'nde (Ağrı, Ardahan, Iğdır, Kars) gerçekleştirilmelidir. Ancak sergi, konferans, fuar ve benzeri etkinliklere katılım faaliyetleri, proje amaçlarının gerçekleştirilmesi için gerekli olduğu durumlarda, Bölge dışında gerçekleştirilebilir. Her hâlükârda proje temel faaliyetleri bölge içerisinde gerçekleştirilmelidir.

Proje Konuları

Başvuru Rehberi Bölüm 1.2.'de yer alan "Programın Amaç ve Öncelikleri" kısmında belirtilen, programın genel amacına ve önceliklerinden en az birine katkıda bulunan projeler,

uygun kabul edilecektir. Proje konusunun uygunluğu için aşağıda belirtilen gerekli genel şartlar da göz önünde bulundurulmalıdır:

- Projenin sosyal faydaları; bölgenin yaşam memnuniyet düzeyine katkı ile bölge dışına göçün azalmasını sağlamalıdır.
- Projenin çevre ve kültürel dokuya olumsuz etkileri olmamalıdır.
- Proje, bölgenin sosyal hizmetlerinin ve turizmin gelişmesine yönelik altyapının iyileştirilmesi için olumlu bir ortam yaratarak, ekonomik yapıların bölgesel gelişimini desteklemeli ve faaliyet ve sonuçlarından etkilenen tüm taraflar için sosyal açıdan kabul edilebilir olmalıdır.
- Yöresel ürün üretiminde yeni proseslerin geliştirilmesi ve uygulanması ile eko-verimli ürünlerin tasarımı, atıkların geri dönüşümü ve yeniden kullanımı da sağlanmalıdır.

Proje birden fazla idari birimin (belediyelerin veya illerin) yetki alanına girebilir.

Aşağıda mali destek almak için uygun olabilecek altyapı projeleri faaliyet konuları listelenmiştir. Bu faaliyetler örnek mahiyetinde olup, uygun faaliyetler bunlarla sınırlı değildir ve programının amaç ve önceliklerine uygun olarak geliştirilebilecektir.

Öncelik 1: *Kadın ve gençlerin sosyal hayata katılımlarını teşvik edecek donatıların geliştirilmesine/iyileştirilmesine, yaşam standartlarının artırılmasına ve istihdam edilebilirliklerini artıracak mekanizmaların oluşturulmasına yönelik projeler*

- Kültür ve sanat etkinliklerinin gerçekleştirilmesine yönelik tesislerin oluşturulması veya iyileştirilmesi
- Atıl durumda olan tescilli tarihi binaların, çocuklar ve gençler için robotik, kodlama, akıl-zekâ oyunları gibi modern eğitim tekniklerini alabileceği, bilim, teknoloji ve tasarım, kültür, sanat faaliyetleri gibi çok yönlü faaliyetler yürütebileceği merkezlere dönüştürülerek kullanılmasına yönelik projeler,
- Gençlerin sosyalleşebileceği ve sportif faaliyeteler yürütebileceği; entegre spor alanlarının oluşturulması veya modernize edilmesi ya da sosyal donatı unsurları olan

kapalı havuz, bisiklet ve yürüyüş yolları yeşil alanlar, , çocuk oyun alanları yapılması ve/veya yenilenmesi ile ilgili projeler

- Kırsalda yaşayan ve sosyo-kültürel imkânlara erişimleri sınırlı olan kadınlar, engelliler, yaşlılar, çocuklar için kütüphane, sinema, tiyatro vb. aktivitelerin yapılabileceği gezici ya da sabit yapıların oluşturulmasına yönelik projeler,
- Kadın ve gençlerin akranları ile sosyalleşebileceği, kültürel ve sanatsal anlamda kişiliğine katma değer katabileceği kadın ve gençlik merkezlerinin kurulması

Öncelik 2: *Bölgenin kış, doğa ve kültür turizmi değerleri bilinirliliğinin artırılmasına ve markalaşmasına katkı sağlayacak ve/veya bu değerlere yönelik kaynakların etkin* ve sürdürülebilir *kullanılmasına dayanan fiziki ve teknik altyapı projeleri*

- Bölgemizde önemli sayıda var olan tescilli yapıların turizm amaçlı kullanılmasına yönelik yapılacak yenileme çalışmaları ve çevre düzenlemeleri
- Bölgemizde bulunan doğal oluşumların (mağara, dağ, şelale vb.) turizme kazandırılması ve belirtilen oluşumlara yönelik yapılacak rekreasyon ve altyapı çalışmaları
- Doğa ve kültür turizmi için uygun alanların belirlenmesi ve yapılacak altyapı düzenlemeleriyle özel sektörün yatırım yapabileceği duruma dönüştürülmesine yönelik projeler,
- Turistlerin ziyaret edip, daha uzun vakit geçirmelerini sağlayacak ve bu sayede yapılan geceleme sayısına etki edebilecek alanların (kültür-sanat sokak ve caddeleri, bedesten, aktivite alanları ve müzeler gibi) oluşturulması/ iyileştirilmesi ve altyapısının oluşturulmasına yönelik projeler
- Doğal, tarihi ve kültürel tesislerde veya alanlarda; gün ışığı aydınlatma sistemleri, yenilenebilir enerji, akıllı ısınma otomasyonu, gri su ve proses atık suyu geri dönüştürme teknolojisi, ısıtma, soğutma, iklimlendirme, bilgilendirme tabelaları, aydınlatma, trafik işaret ve sinyalleri gibi uygulamalara yönelik projeler
- Apiterapi merkezlerinin kurulmasına yönelik projeler

Öncelik 3: *Yöresel ürünlerin katma değerinin artırılması için üretim, tanıtım ve pazarlama altyapılarının iyileştirilmesini ve kaynak verimliliğini sağlayan projeler*

- Markalaşma açısından potansiyel arz eden gıda ürünleri (gravyer, Kars kaşarı, bal vb.) ve endemik bitkilerinin, özgün el sanatları (obsidyen taşı işlemeciliği, keçecilik, bebek ve ahşap eşya üretimi, halıcılık ve kilim, vb.) ürünlerinin geliştirilmesi, yeni ürünlerle çeşitlendirilmesi, eko-verimli tasarımı, atıkların geri dönüşümü ve yeniden kullanımı,
- Kavılca buğdayı, Kars kazı, Ardahan balı gibi yöresel ürün üreticilerinin müşterek istifade edebileceği, ürünlerin ham halinden satışa hazır hale getirebilecek tesis kurulumu,
- Bölgenin önemli yöresel ürünlerinden kaz için nihai mamul olarak paketleneceği ve tüylerinin değerlerine göre ayrıştırılacağı kaz kesimhanesinin kurulması
- Coğrafi işaret potansiyeli olan ürünlerin (Obsidyen taşı, Kars sarı yağı, Iğdır patlıcan peçeli, Posof fasulyesi gibi) tescil için başvurularının yapılması
- Coğrafi İşaretli ürünlerin AB tescili için başvurularının yapılması
- Nihai ürünlerin hedef ülke pazarlarına girişini kolaylaştıran uygun standartları sağlamasına yönelik çalışmalar
- Kadınların evlerinde ürettiği ürünleri (peynir, tereyağı, yumurta, çorap, patik vb.) haftanın birkaç günü halka arz edebilecekleri atıl olan hali hazırdaki tesislerin geri kazanımı ile bir yöresel ürünler çarşısının kurulması

Bununla birlikte tüm projeler her koşulda meri mevzuata uygun olmalı ve aşağıdaki konuları kesinlikle içermemelidir:

- Sadece yedek parça/sarf malzemesi alımı
- Sadece eğitim/tanıtım faaliyeti,
- Sadece gezi/fuar faaliyetleri,
- Yol, kanalizasyon, su altyapısı inşaatları
- Siyasi veya etnik içerikli faaliyetler,
- Hukuka, kamu düzenine, genel sağlığa ve toplumun genel ahlak anlayışına aykırı faaliyetler,
- Çiftçiler tarafından sözleşmeli üretilip, tütün alıcıları tarafından satın alınan tütün üretimi haricinde tütün üretimi,

- Türk Gıda Kodeksi Alkolsüz İçecekler Tebliğine uygun olmayan ürünlerin üretimi,
- Bankacılık, sigortacılık, mali hizmetler,
- Döviz spekülasyonu ve mali spekülasyonlar içeren faaliyetler; borsa yatırımları,
- Gayrimenkul yatırımları,
- Çalıştaylar, seminerler, konferanslar veya kongrelere katılım için bireysel sponsorluklar,
- Eğitim veya kurslar için bireysel burslar,
- Hibe verme amaçlı projeler (diğer kişi ya da kuruluşlara hibe (maddi veya ayni) veya kredi sağlamak için),
- Akademik araştırma ve fizibilite çalışmaları
- Yerel kuruluşların rutin aktivitelerini finanse etmeyi teklif eden, özellikle faaliyet giderlerini kapsayan projeler,
- Ajans ile sözleşme imzalanmadan önce başlatılan veya aynı faaliyet için diğer kaynaklardan finanse edilen projeler.

Proje Başvuruları ve Mali Destek Almaya İlişkin Özel Düzenlemeler:

- Son bir takvim yılı içerisinde bir başvuru sahibi, Serhat Kalkınma Ajansı'na en fazla **4 (dört)** projesi için destek başvurusunda bulunabilir ve Serhat Kalkınma Ajansı bunlardan değerlendirme sürecinde en yüksek puanı alan en fazla **2 (iki)** tanesine mali destek sağlayabilir.
- Ajans ile sözleşme imzalanmadan önce başlatılan, aynı faaliyet için herhangi bir kamu kurum veya kuruluşundan finansal destek alan proje ya da proje kapsamındaki faaliyetler ile diğer kaynaklardan (Avrupa Birliği, Büyükelçilik Hibeleri, Dünya Bankası, UNESCO, vb.) veya Kamu yatırım programı kapsamında finanse edilen projeler için Serhat Kalkınma Ajansı Mali Destek Programlarına başvurulamaz.
- KDV, kar amacı gütmeyen kuruluşlar için uygun maliyet sayıldığından bütçedeki kalemlerin de KDV dâhil hesaplanması gerekmektedir.
- Ayni katkılar eş finansman olarak kabul edilmemektedir.

- Bütçede İnsan Kaynakları ve Seyahat başlıklarına tahsis edilen toplam tutar, toplam uygun maliyetlerin % 10'unu aşmamalıdır.
- Kamu görevlilerinin maaşları projede çalıştıkları süre oranında, belgelendirilmek koşuluyla yalnızca yararlanıcının eş-finansmanı olarak kabul edilebilmektedir. Bununla birlikte, kamu görevlisinin tabi olduğu mevzuata göre proje bütçesinden kendisine ödeme yapılabilmesi halinde bu ödemeler, Ajansın sağladığı mali destekten de karşılanabilir. Bu durumda, ispatlayıcı belgelerin Ajansa sunulması gerekmektedir. Ayrıca, kamu görevlilerinin yolluk ve gündelik giderleri, bu rehberde belirtilen şartlara göre uygun maliyet olarak kabul edilebilir.
- İl özel idareleri ve belediyeler, kanunen zorunlu olan ajans bütçe paylarını ve bunlarla ilişkili varsa diğer bütün mali yükümlülüklerini tamamen yerine getirmedikçe değerlendirme sürecinde başarılı bulunsa bile yararlanıcı ya da ortak olarak Ajansla sözleşme imzalayamazlar.
- Başvuru sahibi kurumların ve kuruluşların Mali Destek Programı'ndan faydalanarak kurdukları veya geliştirdikleri altyapının sahipliği veya intifa hakkı projenin tamamlanmasından sonra en az 5 yıl süre ile ellerinde tutulmalı ve tüm potansiyel kullanıcılara, altyapıya eşit şartlarda erişim sağlama fırsatı vermelidir.
- Altyapı projeleri herhangi bir özel hizmet sağlayıcısı veya finans kaynağı ile rekabet etmemeli veya bunların yerini almamalıdır. Ancak özel sektörün ilgi göstermediği ve yakın gelecekte de ilgi göstermesinin mümkün görülmediği alanlarda altyapı proje teklifleri sunulabilir. Sunulacak altyapı projesinin **özel sektörün ilgi alanına girmediği** hususu ekonomik olarak yatırım/karlılık gibi kriterler kullanılarak yeterli şekilde gerekçelendirilmelidir.
- Proje faaliyetleri sonuçları ve yöntemi itibari ile çevreyle en uyumlu olacak şekilde ve en az maliyetli şekilde tasarlanmalıdır.
- Projenin teknik özellikleri, teknik çizimleri, keşif-metraj gibi teknik ve mali belgeleri ve gerekli diğer raporları (ÇED vb.) eksiksiz ve doğru olmalıdır.
- Yararlanıcılar kendilerinin karşılamak zorunda oldukları eş finansman tutarını, banka ya da finans kuruluşlarından kredi yoluyla temin edebilirler. Böyle bir durumda, alınan kredilere karşılık projede alınan makine-ekipmanlar rehin olarak gösterilmemelidir.

2.1.4. Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten karşılanabilecek maliyetler

Destek için sadece "uygun maliyetler" dikkate alınabilir. Bu nedenle bütçe, hem bir maliyet tahmini hem de "uygun maliyetler" için tavan niteliğindedir. Uygun maliyetler, götürü maliyetlere değil (yolculuk ve gündelik maliyetleri ve dolaylı maliyetler hariç), **gerçek maliyetlere** (yani projenin uygulanması sırasında yapılacak fiili maliyetler) **dayandırılmalıdır**.

Projede gerçekleştirilecek tüm maliyetler, proje bütçesi standart formuna göre hazırlanmalıdır. Bu programda bir maliyetin uygun maliyet olarak kabul edilebilmesi için aşağıdaki genel koşullar aranmaktadır:

- Projenin uygulama süresi içinde gerçekleşmesi (nihai denetim maliyetleri hariç),
- Projenin yürütülmesi için gerekli ve gerçekçi mali yönetim prensipleriyle uyumlu olması; maliyet etkinliği sağlaması,
- Yararlanıcı veya ortağı tarafından gerçekleştirilmesi,
- Yararlanıcının ya da ortağının hesaplarında ya da vergi belgelerinde kayıtlı, tanımlanabilir ve doğrulanabilir olması; orijinal destekleyici belgelerle desteklenmesi gerekir.

Proje uygulamalarında ortaya çıkan bütün maliyetler destek kapsamına girmemektedir. Bu çerçevede, maliyetlerin uygunluğuna ilişkin esaslar aşağıda belirtilmektedir:

<u>Uygun Maliyetler</u>

Uygun doğrudan maliyetler ve uygun dolaylı maliyetler olmak üzere iki türlü uygun maliyet bulunmakta olup, aşağıda tanımlanmaktadır:

a. Uygun doğrudan maliyetler:

Uygun doğrudan maliyetler, projenin yürütülmesi için gerekli olan, yararlanıcı veya ortağı tarafından gerçekleştirilen ve gerçek tutarlar üzerinden hesaplanan maliyetlerdir:

- Projede görevlendirilmiş personelin net maaşları, sosyal sigorta primleri, ilgili diğer ücret ve maliyetler (Piyasa koşullarında oluşmuş ücretlerden ve yararlanıcının ve ortaklarının normalde verdiği miktarlardan yüksek olmamalıdır),

- Yolculuk ve gündelik giderleri[9],
- Piyasa fiyatlarına uygun olmaları ve projenin uygulanabilmesi için gerekli olmaları koşulu ile yeni ekipman ve hizmet (nakliye, kira vb.) satın alma maliyetleri,
- Proje amacına uygun olmak kaydıyla, gezici hizmet sunacak, özel donatılı araç alımları,
- Toplam proje bütçesinin en fazla %1'i kadar sarf malzemesi maliyetleri,
- Taşeron maliyetleri (basım, etkinlik organizasyonu vb. ile inşaat ve inşaat denetimi),
- Denetim maliyetleri[10],
- Mali hizmet maliyetleri (özellikle havale maliyetleri, sigorta, banka maliyetleri vb.)
- Görünürlük maliyetleri,
- Tüm yapım ve inşaat işleri ile bunların kontrolörlük hizmetleri,
- Katma Değer Vergisi (KDV)

b. Uygun dolaylı maliyetler

Uygun dolaylı maliyetler, başka bir bütçe kalemi altında verilen maliyetleri içermeyen ve genel idari giderleri (elektrik, su, ısınma maliyetleri v.b.) karşılamak üzere projenin toplam uygun maliyetlerinin % 2'sini aşmayacak şekilde belirlenmiş olan götürü tutardır.

Uygun olmayan maliyetler

Bu programda hiçbir şekilde uygun maliyet olarak kabul edilmeyecek olan maliyet kalemleri aşağıda sıralanmaktadır:

- Yararlanıcının ve proje kapsamında görev alan kişilerin kusur ve ihmalleri sebebiyle doğacak olan ceza, zam, faiz ve sair giderler,
- Sözleşmede belirtildiği halde proje hesabı dışında yapılan proje harcamaları,

---

[9] Yurtiçi gündelik giderleri, 2020 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun H Cetvelinde (10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu Hükümleri Uyarınca Verilecek Gündelik ve Tazminat Tutarları) belirtilen memur ve hizmetliler başlığı altında, "aylık/kadro derecesi 1-4 olanlar" için öngörülen tutarın üç katını aşmayacak şekilde belirlenmelidir. Yurtdışı gündelik giderleri için, Bakanlar Kurulunun Yurtdışı Gündeliklerine Dair Kararında belirtilen diğer şekillerde görevlendirilenlerden aylık/kadro derecesi 1-4 olanlar için öngörülen tutar esas alınarak, bu kararın hükümleri uygulanır. İnsan Kaynakları ve Seyahat başlıklarına tahsis edilen toplam tutar toplam uygun maliyetlerin % 10'unu aşmamalıdır.

[10] Ajans mali destek miktarı 200.000 TL'nin üzerinde olan bütün projelerden denetim raporu talep etmektedir. Bu denetim Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu tarafından yetkilendirilen bağımsız denetçiler ve bağımsız denetim kuruluşları ile serbest muhasebeci mali müşavirler ve yeminli mali müşavirler tarafından yapılabilir.

- Borçlar; zarar veya borç karşılıkları,
- Faiz borcu,
- Hali hazırda başka bir kapsamda finanse edilen kalemler,
- Projenin uygulanmasına katılan kamu görevlilerinin maaşları[11],
- Arazi veya bina alımları,
- Motorlu taşıt alımı,
- İkinci el ekipman,
- Kur farkından doğan zararlar,
- Proje başlangıcından önce yapılan hazırlık çalışmalarının ve diğer faaliyetlerin maliyetleri[12],
- Yararlanıcı ya da ortakları dışındakiler tarafından gerçekleştirilen maliyetler,
- Salt sözleşmeye, teminatlara ve Ajans ile yararlanıcı arasındaki mali ödemelere[13] ilişkin her türlü vergi, resim, harç ve sair giderler,
- Proje ile ilgisi olmayan harcamalar,
- İstimlak bedelleri,
- Başvuru Sahibinin projedeki ortağı ya da iştirakçisinden yapılan satın alımlara yapılacak ödemeler,
- Başvuru sahibi kurum/kuruluşun genel ve idari maliyetleri,
- Üçüncü taraflara verilen krediler/hibeler,
- Ofis, bina ve her türlü gayrimenkul kira maliyetleri,

---

[11] Kamu görevlilerinin maaşları projede çalıştıkları süre oranında, **belgelendirilmek koşuluyla** yalnızca yararlanıcının eş-finansmanı olarak kabul edilebilmektedir. Bununla birlikte, kamu görevlisinin tabi olduğu mevzuata göre proje bütçesinden kendisine ödeme yapılabilmesi halinde bu ödemeler, Ajansın sağladığı mali destekten de karşılanabilir. Bu durumda, ispatlayıcı belgelerin Ajansa sunulması gerekmektedir. Ayrıca, kamu görevlilerinin yolluk ve gündelik giderleri, bu rehberde belirtilen şartlara göre uygun maliyet olarak kabul edilebilir.

[12] Proje hazırlanması ve sunulmasını teşvik etmek amacıyla, yararlanıcılar tarafından temin edilen desteklerden danışmanlık ve kırtasiye giderlerine ilişkin olanlar, faturalandırılmaları şartıyla proje uygun maliyetlerinden sayılmaktadır ve talep edilen destek miktarının % 2'sini geçmemek üzere proje bütçesinde gösterilebilir.

[13] Proje uygulaması ile doğrudan ilgili olmayan Ajans ve yararlanıcı arasındaki banka transfer ücretleri, noter masrafları ve vergiler gibi giderler ifade edilmektedir.

- Çalıştay, seminer, konferans veya kongre katılımcılarına (konuşmacı ve görevliler hariç) verilecek ücret
- Bireysel kullanım amaçlı eşyalar ile hediyelik eşyaların alımına ilişkin giderler

Başvuru Formunda yer verilmeyen bir hususa ilişkin maliyetlendirmenin bütçede yer alması mümkün olmayacaktır.

Başvuruların değerlendirilmesi sonrasında, sözleşmenin imzalanmasından önceki kontrol sürecinde, gerekli durumlarda bütçede değişiklik yapılabilecektir. Kontroller, Başvuru Sahibinin ilave açıklama yapmasını ve Serhat Kalkınma Ajansının destek tutarında indirim yapmasını gerektirebilir.

Bu nedenle, Başvuru Sahibinin gerçekçi ve uygun maliyetli bir bütçe sunması kendi yararınadır. Bütçeyi netleştirmek için, maliyetlerin gerekçelerinin ayrıntılı bir şekilde hazırlanarak, EK B-3 formatında hazırlanması gerekmektedir.

Ayni katkılar

Başvuru Formunda ayrı bir liste halinde sunulması gereken, yararlanıcı ya da ortakları tarafından yapılan ayni katkılar, gerçek harcamaları yansıtmazlar ve uygun maliyet olarak değerlendirilmezler. Bu nedenle, bu katkılar, yararlanıcı tarafından sağlanan eş finansman olarak değerlendirilemez. Ancak, desteğin verilmesi durumunda, yararlanıcı, Başvuru Formunda belirttiği bu katkıları üstlenmek zorundadır.

2.2. Başvuru Şekli ve Yapılacak İşlemler

2.2.1. Başvuru Formu ve Diğer Belgeler

Başvurular, başvuru rehberindeki kural ve koşullara uygun olarak elektronik ortamda (KAYS) yapılır.

Belgelerin elektronik nüshaları, Serhat Kalkınma Ajansı internet adresinden www.serka.gov.tr temin edilebilir. KAYS ortamında doldurulması gereken formlar aşağıdaki şekildedir:

- Başvuru Formu
- Bütçe, Beklenen Finansman Kaynakları, Maliyetlerin Gerekçelendirmesi
- Mantıksal Çerçeve
- Projede Görev Alan Kilit Personele Ait Özgeçmiş

KAYS başvuru sayfasından ulaşılabilecek aşağıdaki dokümanların ise bilgisayar ortamında

hazırlanıp, gerekli imzalar atıldıktan sonra taranarak KAYS'a **yüklenmesi** gerekmektedir:

- Başvuru Sırasında Sunulması Gereken Destekleyici Belge Örnekleri (Taranarak KAYS'a yüklenmesi gerekmektedir.)
- Varsa destekleyici Diğer Evrak (Taranarak KAYS'a yüklenmesi gerekmektedir.)

Başvuru Formu ve diğer belgeler Türkçe hazırlanmalıdır. Ayrıca bu belgeler doldurulurken, standart formata bağlı kalınmalı ve mevcut hiçbir metin silinmemeli ya da değiştirilmemelidir. Aksi takdirde, yapılan başvuru ön inceleme aşamasında değerlendirme dışı kalacaktır.

Başvurularınızın sadece sunmuş olduğunuz bilgiler/belgeler üzerinden değerlendirileceğini dikkate alarak, Başvuru Formunu ve diğer belgeleri lütfen dikkatli ve mümkün olduğunca anlaşılır bir dilde doldurunuz.

Sizden talep edilen belgeler ve proje başvurunuzda öngördüğünüz çalışmalara bağlı olarak meri mevzuata göre gerekli zorunlu belgeler dışında hiçbir ek belge değerlendirmeye tabi tutulmayacaktır.

Başvuru Formu, Bütçe, Beklenen Finansman Kaynaklarında belirtilen toplam proje bütçesi, Ajanstan talep edilen destek tutarı ve destek yüzdeleri aynı olmalıdır.

Başvuru Formunda yer alan kontrol listesinde belirtilen konularda herhangi bir hata veya Başvuru Formundaki önemli bir tutarsızlık (Örneğin: Bütçede belirtilen miktarların Başvuru Formunda belirtilenlerle tutarsızlık göstermesi) başvurunun reddine yol açabilir.

Sunulan bilginin açık olmaması ve bu durumun adil bir değerlendirme yapılmasına engel teşkil etmesi durumunda, ek açıklama talep edilecektir.

Başvuru Sırasında Sunulması Gereken Destekleyici Belgeler:

Başvurular, KAYS üzerinden doldurulan Başvuru Formu ve diğer ekler dışında Ajans tarafından talep edilecek zorunlu ve destekleyici belgelerle birlikte sunulmalıdır:

1. Başvuru sahibini temsile, ilzama ve proje belgelerini imzalamaya yetkili kişi(lerin) belirlendiği Serhat Kalkınma Ajansı'na proje sunulmasına ve başarılı olması durumunda uygulanmasına ilişkin kararın alındığı projenin başvuru sahibi tarafından uygulanacağı ve eş finansman konusundaki gereksinimlerin her halükarda başvuru sahibi tarafından karşılanacağına dair Başvuru Sahibinin yetkili yönetim organının kararı (EK-F Örnek 1)

- Kamu kurum ve kuruluşları için en üst yetkili amir kararı (Vali, Kaymakam, İl/İlçe Md. vb),
- Belediyeler için Belediye Meclisi kararı,

- İl Özel İdaresi için İl Genel Meclisi kararı,
- Köy Tüzel Kişilikleri için İhtiyar Meclisi kararı,
- Mahalli İdare Birlikleri için Birlik Meclisi kararı,
- OSB'ler için Müteşebbis heyeti kararı
- Üniversite için Rektör,

2. Başvuru Sahibini **ve varsa ortak(larını)/iştirakçi(lerini)** temsil ve ilzama yetkili kişi(lerin) isim(ler)ini ve imzalarını noter tarafından tasdik eden belge ya da en üst yetkili amir onaylı tatbiki imza (EK-F Örnek 2)

3. Projede ortak ya da iştirakçi bir kurum/kuruluş yer alıyorsa, **KAYS üzerinden ortak ya da iştirakçi beyannamesi bölümü doldurulacak,** ayrıca bu kurumu/kuruluşu temsile, ilzama ve proje belgelerini imzalamaya yetkili kişi veya kişilerin belirlendiği ve projede ortak olma kararının alındığı yetkili yönetim organının kararı (Eğer projeye mali destek sağlanacaksa bu husus yönetim kurulu kararında ayrıntılı olarak belirtilmelidir.) (EK-F Örnek 3)

4. Proje kapsamında gerçekleştirilecek 10.000 TL üzerindeki makine, ekipman, araç ve hizmet alımlarına yönelik satın alımlarda teknik özellikleri de içeren en az 2 adet orijinal proforma fatura[14] (makine ekipmanlar için teknik özellikler faturada **muhakkak** belirtilmelidir.),

5. Gerekli ise (yapım, onarım veya restorasyon işleri olması halinde), aşağıdaki bilgileri içeren, ilgili tüm kurum ve kişilerce onaylanmış uygulama veya avam projeleri (betonarme, statik, elektrik, mekanik, vb.),

- Teknik tasarımlar, teknik şartnameler, planlar,

---

[14] Proforma faturaların gerçeğe uygunluğu ve piyasa şartlarını yansıtıp yansıtmadığı kontrol edileceğinden başvuru sahiplerinin proforma faturaları bütçede ifade ettikleri kalemlere tam uyumlu olarak ve fatura sahibi şirketin kaşesi mutlaka yer alacak şekilde teslim etmeleri azami önem taşımaktadır. Ayrıca, proforma faturaların üzerine bütçedeki hangi kaleme ilişkin düzenlendiklerinin **mutlaka** belirtilmesi gerekmektedir. Proforma faturalarda KDV oranları ayrıca belirtilmeli ve proje bütçesi **KDV dâhil** fiyatlar üzerinden hazırlanmalıdır. Piyasa şartlarını yansıtmayan proforma faturalar geçerli kabul edilmeyecektir. EK-F'de fatura ile ilgili detaylı bilgi verilmiştir.

- T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın belirlediği güncel birim fiyatlara ve pozlara göre hazırlanmış keşif özeti (malzeme/metraj ve keşif listesi) ve maliyet tahmini,

6. Projenin uygulama alanına ilişkin belgeler. Örneğin;

- Arsa/arazi/binaların mülkiyet durumunu gösterir ve mevcutsa taşınmaz üzerinde kurulu tüm hakları da içeren belge (tapu, tapu sicil kaydı, yer tahsis belgesi vb.)
- Projenin uygulanacağı taşınmazı/alanı gösteren en az 5 fotoğraf
- Faaliyetin yapılacağı yer kiralık ise en az beş (5) yıllık kira kontratı bulunmalıdır. Kiracı ile faydalanıcı arasında ileriki yıllarda doğacak uyuşmazlıklardan faydalanıcı sorumludur.

Başvuru sahibinin, projenin değerlendirme aşamasında önem arz edeceğini düşündüğü bilgi amaçlı destekleyici diğer evrak varsa onları da sisteme ilaveten yükleyebilir.

Destek almaya hak kazanan Başvuru Sahiplerinden sözleşme imzalama aşamasında Ajans gerekli gördüğü takdirde yukarıdaki bu **belgelerin orijinallerini matbu halde sunmalarını da isteyebilecektir.**

2.2.2. Başvurular nereye ve nasıl yapılacaktır?

Başvuruların kabulü proje teklif çağrısının ilanından 10 (on) iş günü sonra başlar. Başvuru sahibi mali destek programlarına başvurabilmek için Kalkınma Ajansı Yönetim Sistemi'ne (KAYS) kayıt olmalıdır. Bunun için uygulanması gereken ilk adım http://uygulama.kays.kalkinma.gov.tr internet adresi üzerinden KAYS'a başvuru sahibi olarak kayıt yaptırmaktır. Sisteme kayıt işlemi gerçek kişiler üzerinden yapıldığından başvuru sahibinin projenin yürütülmesinde görev alacak yetkili kişisi sisteme e-devlet entegrasyonu ile kayıt yaptırmalıdır. KAYS sistemine kurum/kuruluş/işletmenin daha önceden tanımlanıp tanımlanmadığı kullanıcı işlemleri bölümündeki gerçek/tüzel paydaş işlemleri bölümünde sorgulanmalı, kayıt bulunamaması durumunda ekle işlemi yapılmalıdır.

Başvurular, başvuru rehberindeki kural ve koşullara uygun olarak elektronik ortamda (KAYS) yapılır. Başvuru sahipleri, proje teklifinin bütçe kısmında, proje kapsamında gerçekleştirmeyi taahhüt ettiği faaliyetleri ve ihtiyaç duyduğu kaynağı ve gerekçelerini açıklamak zorundadır. Başvuru formu ve ekleri online sistem üzerinden doldurulduktan sonra destekleyici belgeler de sisteme yüklenmelidir. Sistem, yapılan başvurular için otomatik olarak bir başvuru kodu üretecek olup bu kod başvuru sürecindeki tüm işlemlerde kullanılacaktır.

Başvuru sahiplerinin, proje başvurularını ajansın proje teklif çağrısı ilanında belirtilen son kabul tarih ve saatine kadar KAYS üzerinden yapması zorunludur. Başvuru formu ve ekleri Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi'nde (KAYS) doldurulduktan sonra başvuru sırasında istenen destekleyici belgeler sisteme yüklenir. Başvuru süreci tamamlandıktan sonra "BAŞVURUYU TAMAMLA" butonuna basılarak sistemin verdiği referans numarası üzerinden üretilen taahhütnamenin imzalanması ile tamamlanır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması esastır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması son başvuru tarihinden itibaren en geç 5 iş günü içerisinde tamamlanır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanmadığı hallerde, taahhütname başvuru sahibi tarafından imzalı olarak elden veya posta yolu ile son başvuru tarihinden itibaren en geç 5 iş günü içerisinde aşağıdaki adreslerden birine teslim edilir.

T.C. Serhat Kalkınma Ajansı Merkez Binası	Ağrı Yatırım Destek Ofisi	Ardahan Yatırım Destek Ofisi	Iğdır Yatırım Destek Ofisi
Ortakapı Mahallesi Atatürk Caddesi No:117 Merkez/ Kars	Ağrı Ticaret ve Sanayi Odası Binası Kat:3 Merkez/Ağrı	Ardahan Ticaret ve Sanayi Odası Binası Karagöl Mahallesi Kongre Caddesi İskan Sokak No:41 Kat:2 No:1 Merkez/Ardahan	Cumhuriyet Mahallesi 503. Sokak Ağgül İş Merkezi No: 11 Kat:3/17 Merkez/IĞDIR

Bu durumda taahhütnamesini elden teslim edenlere imzalı ve tarihli bir alındı belgesi verilir. Her başvuru; kabul tarihi, saati ve referans numarası ile kaydedilir. Posta veya kargo şirketine bağlı gecikmelerden başvuru sahibi sorumlu olup, bu şekilde gecikmiş başvurular Ajans tarafından değerlendirmeye alınmayacaktır.

Başvuru Sahipleri başvurularının, eksiksiz olup olmadığını Başvuru Formunda yer alan kontrol listesinden kontrol etmelidirler. Tam olmayan başvurular reddedilecektir.

2.2.3. Başvuruların alınması için son tarih

Başvuruların alınması için son tarih KAYS üzerinden **28/08/2020** saat **23 : 59**'dur. E-imza olmaması durumunda taahhütnamenin Ajans'a teslim edilmesi için son tarih ise **04/09/2020** saat **17 : 00**'dır. Son başvuru zamanından sonra alınan başvurular, hiçbir şekilde değerlendirmeye alınmayacaktır. Posta veya kargo şirketine bağlı gecikmeler dikkate alınmayacaktır.

Başvuru sahiplerinin, proje başvurularını yukarıda belirtilen son kabul tarih ve saatine kadar KAYS üzerinden yapması zorunludur. Her başvuru KAYS üzerinden üretilen taahhütnamenin imzalanması ile tamamlanır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması esastır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması son başvuru tarihinden itibaren *en geç 5 iş günü* içerisinde tamamlanır.

Taahhütnamenin e-imza ile imzalanmadığı hallerde, taahhütname başvuru sahibi tarafından elden veya posta yolu ile son başvuru tarihinden itibaren *en geç 5 iş günü* içerisinde ajansın başvuru rehberinde belirttiği adrese teslim edilir. Bu durumda elden teslim eden kişiye, imzalı ve tarihli bir alındı belgesi verilir. Zamanında yapılmayan proje başvuruları için mazeret kabul edilmez ve bu projeler değerlendirmeye alınmadan reddedilir. Her başvuru; kabul tarihi, saati ve referans numarası ile kaydedilir. Taahhütnamenin elden teslim edileceği durumlarda, kabul mahallinde son başvuru anı itibarıyla bir yığılma söz konusu ise kapanış saatinde kapılar kapatılır ve sadece o an itibarıyla içeride bulunan başvurular kabul edilerek işlem tamamlanır. Taahhütnamenin posta veya kargo şirketi yoluyla gönderildiği durumlarda postadaki gecikmeler dikkate alınmaz.

2.2.4. Daha fazla bilgi almak için

Sorularınızı, tekliflerin alınması için belirlenen son tarihten 20 gün öncesine kadar, teklif çağrısının referans numarasını, açık bir şekilde belirterek, elektronik posta ya da faks ile aşağıdaki adrese veya faks numarasına gönderebilirsiniz.

E-posta adresi : programyonetimi@serka.gov.tr
Faks : +90 474 212 52 04

Soruların yanıtları, Ajansa ulaşma tarihinden sonra en geç 10 gün içerisinde aşağıdaki adreste

yayınlanacaktır: www.serka.gov.tr

Tüm adaylara eşit davranılacak ve bir Başvuru Sahibine sağlanan bilgi Sıkça Sorulan Sorular (SSS) aracılığıyla diğer Başvuru Sahiplerine de sunulacaktır.

Tüm resmi açıklamalar ve talep edilen bilgi Ajans tarafından sağlanacaktır. SSS listesinde ve Başvuru Rehberinde yer almayan hiç bir bilgi Başvuru Sahipleri ve Ajans için bağlayıcı nitelik taşımamaktadır.

2.3. Başvuruların Değerlendirilmesi ve Seçilmesi

Başvurular, Ajans tarafından bağımsız değerlendiriciler ve değerlendirme komitesi desteği ile incelenip değerlendirilecektir. Başvuru Sahipleri tarafından sunulan projeler aşağıda açıklanan aşama ve kriterlere göre incelenecek ve değerlendirilecektir. Değerlendirme süreci temel olarak iki aşamadan oluşmaktadır: ***ön inceleme*** ile ***teknik ve mali değerlendirme.***

(1) Ön İnceleme

Yalnızca zamanında teslim edilen projeler ön incelemeye alınır. Ön inceleme aşamasında başvuru sahibinin, ortaklarının ve proje konularının başvuru rehberinde belirtilen kriterlere uygunluğu yönünden ön inceleme yapılır. Ön incelemeye ilişkin hususlar aşağıda belirtilmiştir:

a) Başvuru rehberinde belirtilen uygunluk kriterlerine uymayan başvurular reddedilir. Ayrıca bu hususların değerlendirme sürecinin herhangi bir aşamasında tespit edilmesi halinde de söz konusu projeler reddedilir, bu durumun mali destek aşamasına geçilmesinden tespit edilmesi halinde ise sözleşmeler feshedilir.

b) Ajans ön inceleme ve değerlendirme sürecinde, başvuru sahibinden başvuru ve eki belgelere ilişkin olarak bilgi ve belge isteyebilir.

Taahhütnamenin başvuru sahibinin yetkili temsilcisi tarafından imzalanması gerekmektedir. Bu husus KAYS'a yüklenecek imza sirküleri veya vekâletname gibi belgeler üzerinden kontrol edilecektir. Yetkili olmayan kişiler tarafından yapıldığı tespit edilen başvurular reddedilir.

Diğer taraftan Ajans başvuru rehberinde, başvuru formu dışında bazı bilgi ve belgelerin sunulmasının zorunlu olması yahut onay gerektiren işlem olması halinde yetkili makamlardan alınan onayın başvuru aşamasında sunulması gibi ek kriterler belirleyebilir. Böyle durumlarda tanımlanan ek kriterlerin yerine getirilmemesi projenin ön inceleme aşamasında reddedilmesine yol açar. Bunun dışında ajans değerlendirme sürecini etkilemeyeceğini

düşündüğü belgeleri ön inceleme ve değerlendirme aşamalarının herhangi bir zamanında başvuru sahibinden talep edebilir. Başvuru sahibi, ajans tarafından talep edilen bilgi ve belgeleri zamanında ajansa sunmak zorundadır. Talep edilen bilgi ve belgeleri ajans tarafından başvuru rehberinde belirlenen zamanda sunmayan başvuru sahiplerinin başvuruları reddedilir.
Gerekli şartları taşıdığı anlaşılan projeler, bir listesi hazırlanarak teknik ve mali değerlendirme sürecine alınır. Gerekli şartları taşımadığı sonradan öğrenilen başvurular değerlendirme sürecinin hangi aşamasında olursa olsun ön incelemede elenmiş kabul edilir.
Başvurular öncelikle şekli uygunluk açısından idari kontrole tabi tutulacaktır. Bu kapsamda, aşağıda yer alan kriterlerin yerine getirilip getirilmediği kontrol edilmektedir. İstenilen bilgilerden herhangi biri eksik veya yanlış ise, proje teklifi yalnızca bu esasa dayanarak **reddedilebilir** ve proje teklifi bu noktadan sonra artık değerlendirilmeyecektir.

KRİTERLER	**Evet**	**Hayır**
1. Başvuru Formu, Bütçe, Beklenen Finansman Kaynakları, Maliyetlerin Gerekçelendirilmesi, Mantıksal Çerçeve ve Proje Kilit Personeline Ait Özgeçmiş/Özgeçmişler standart formata uygun ve Türkçe olarak KAYS üzerinden doldurulmuştur.		
2. Başvuru Formunda yer alan Başvuru Sahibinin beyannamesi, Başvuru Sahibinin temsilcisi tarafından KAYS üzerinden doldurulmuştur.		
3. Ortaklık beyannamesi (ortak varsa) Başvuru Sahibi ve tüm ortaklar tarafından KAYS üzerinden doldurulmuştur.		
4. İştirakçi Beyannamesi, tüm iştirakçiler (varsa) tarafından KAYS üzerinden doldurulmuştur.		
5. Proje TRA2 Düzey 2 bölgesinde (Ağrı, Ardahan, Iğdır, Kars) uygulanacaktır.		
6. Projenin süresi, izin verilen azami süreyi aşmamaktadır (24 ay).		
7. Talep edilen destek tutarı, izin verilen asgari destek tutarından düşük		

değildir. (200.000 TL)		
8. Talep edilen destek tutarı, izin verilen azami destek tutarından yüksek değildir. (2.000.000 TL)		
9. Talep edilen destek oranı, uygun toplam bütçenin %25'inden az olmamakta ve % 75'ini aşmamaktadır.		
10. İnsan Kaynakları ve Seyahat başlıklarına tahsis edilen toplam tutar toplam uygun maliyetlerin % 10'unu aşmamaktadır.		
11. İdari maliyetler uygun doğrudan maliyetlerin %2'sini aşmamaktadır		
12. Taahhütname başvuru sahibinin yetkili kişisi tarafından e-imza ile imzalanmış ya da ıslak imza ile imzalanarak son başvuru tarihinden önce Ajans'a ulaştırılmıştır.		
13. Bu başvuru; başvuru sahibinin, son bir takvim yılı içerisinde proje teklif çağrısı kapsamında yaptığı azami dördüncü başvurudur.		
14. Başvuru sahibini temsile, ilzama ve proje belgelerini imzalamaya yetkili kişi(lerin) belirlendiği Serhat Kalkınma Ajansı'na proje sunulmasına ve başarılı olması durumunda uygulanmasına ilişkin kararın alındığı Başvuru Sahibinin yetkili yönetim organının kararı sunulmuştur. (EK-F Örnek 1)		
15. Başvuru Sahibini **ve varsa ortak(larını)/iştirakçi(lerini)** temsil ve ilzama yetkili kişi(lerin) isim(ler)ini ve imzalarını noter tarafından tasdik eden belge ya da en üst yetkili amir onaylı tatbiki imzası sunulmuştur. (EK-F Örnek 2)		
16. **Projede ortak ya da iştirakçi bir kurum/kuruluş yer alıyorsa,** KAYS üzerinden ortak ya da iştirakçi beyannamesi bölümü doldurulacak, ayrıca bu kurumu/kuruluşu temsile, ilzama ve proje belgelerini imzalamaya yetkili kişi veya kişilerin belirlendiği ve projede ortak/iştirakçi olma kararının alındığı yetkili yönetim		

organının kararı (Eğer projeye mali destek sağlanacaksa bu husus yönetim kurulu kararında ayrıntılı olarak belirtilmelidir.) (EK-F Örnek 3)		
17. Proje kapsamında gerçekleştirilecek 10.000 TL üzerindeki makine, ekipman, araç ve hizmet alımlarına yönelik satın alımlarda teknik özellikleri de içeren en az 2 adet orijinal proforma fatura (makine ekipmanlar için teknik özellikler faturada **muhakkak** belirtilmelidir.) sunulmuştur.		
18. Gerekli ise (yapım işleri olması halinde), ilgili tüm kurum ve kişilerce onaylanmış uygulama veya avam projeleri (betonarme, statik, elektrik, mekanik, vb.) sunulmuştur.		
19. Projenin uygulama alanına ilişkin belgeler sunulmuştur. • Arsa/arazi/binaların mülkiyet durumunu gösterir ve mevcutsa taşınmaz üzerinde kurulu tüm hakları da içeren belge (tapu, tapu sicil kaydı, yer tahsis belgesi vb.) • Projenin uygulanacağı taşınmazı/alanı gösteren en az 5 fotoğraf • Faaliyetin yapılacağı yer kiralık ise en az beş (5) yıllık kira kontratı bulunmalıdır. Kiracı ile faydalanıcı arasında ileriki yıllarda doğacak uyuşmazlıklardan faydalanıcı sorumludur.		

Ön inceleme kapsamında uygunluk kontrolü gerçekleştirilir. Başvuru Sahibinin, ortaklarının (ve varsa iştirakçilerinin) ve projelerin bu rehberin 2.1.1 ve 2.1.2 bölümlerinde verilen kriterlere uygunluğunun kontrolü aşağıda yer alan listeye göre yapılır.

UYGUNLUK KONTROL LİSTESİ

KRITERLER	**Evet**	**Hayır**
1. Başvuru Sahibi uygundur.		
2. Ortak(lar) uygundur.		
3. Proje TRA2 Düzey 2 bölgesinde (Ağrı, Ardahan, Iğdır, Kars) uygulanacaktır.		

Sadece ön incelemeyi geçen başvurular değerlendirme işleminin sonraki safhalarına alınacaktır.

(2) Teknik ve Mali Değerlendirme

Teklif edilen bütçe de dâhil olmak üzere başvurular, aşağıda yer alan Değerlendirme Tablosundaki kriterlere göre değerlendirilecektir. Değerlendirmede sırası ile başvuranın mali ve yönetim kapasitesi, proje konusunun programın amaç ve öncelikleri ile ilgililiği, önerilen metodolojinin kalitesi ve geçerliliği, projenin destek sonrası sürdürülebilirliği ile projenin bütçe ve maliyet etkinliği göz önüne alınacaktır.

DEĞERLENDİRME TABLOSU

Bölüm	**Puan**
1. Mali Kapasite ve İşletme Kapasitesi	**20**
1.1 Başvuru Sahibi ve ortakları **proje yönetimi** konusunda yeterli deneyime sahip mi?	5
1.2 Başvuru Sahibi ve ortakları yeterli **teknik uzmanlığa** sahip mi? (ele alınacak konular hakkında yeterli bilgileri var mı?)	5
1.3 Başvuru Sahibi ve ortakları yeterli yönetim kapasitesine sahip mi?	5
1.4 Başvuru Sahibi istikrarlı ve yeterli **finansman** kaynaklarına sahip mi?	5
2. İlgililik	**25**
2.1 Proje, Teklif Çağrısının **hedefleriyl**e ve bir veya birden fazla **önceliği** ile ne kadar ilgili? Not: 5 puan (çok iyi) verilebilmesinin koşulu; projenin, en az bir önceliği özellikle işaret etmesidir. Not: 5 puan (çok iyi) verilebilmesinin koşulu; projenin, cinsiyet eşitliği, fırsat eşitliği, çevrenin korunması, sürdürülebilir kalkınma gibi özel bir katma değer unsurunu içermesidir.	5 x 2
2.2 Proje, hedef bölge(ler)nin **ihtiyaçları ve sorunları** ile ne kadar ilgili?	5
2.3 İlgili taraflar ne kadar açıkça tanımlanmış ve stratejik olarak seçilmiştir? (son yararlanıcılar, hedef gruplar). **Hedef grupların gereksinimleri** net bir şekilde belirlenmiş mi ve proje bunları gerektiği şekilde muhatap alıyor mu?	5 x 2
3. Yöntem	**30**
3.1 Önerilen **faaliyetler** uygun mu, uygulanabilir mi, hedeflerle ve beklenen sonuçlarla uyumlu mu?	5

3.2 Projenin genel tasarımı ne kadar tutarlı? (Özellikle; proje, söz konusu sorunların bir analizini yansıtıyor mu; dış faktörler göz önüne alınmış mı ve bir **değerlendirme** öngörüyor mu?)	5
3.3 **Ortakların projeye katılım ve katkı** düzeyi yeterli mi? Not: Ortak bulunmaması halinde **1-3** puan arası verilecektir.	5
3.4 **Faaliyet planı** açık ve uygulanabilir nitelikte mi?	5
3.5 Teklifte, projenin sonucuna yönelik **objektif olarak doğrulanabilir göstergeler** yer alıyor mu?	5
3.6 Projede, devlet desteğine ve görünürlüğüne yeterli önem verilmiş mi?	5
4. Sürdürülebilirlik	**15**
4.1 Projenin, hedef grupları üzerinde **somut** bir etkisi olması bekleniyor mu? (etkilenen işletme sayısı, faaliyetin bölgesel önemi, geçici/kalıcı oluşturulan istihdam, sosyal faydalar, sağlanan eğitim fırsatları, teşvik edilen yeni sermaye yatırımları, bölgenin genel ekonomik ortamında sağlanan gelişmeler vb. dahil olmak üzere)	5
4.2 Proje potansiyel **çarpan etkileri** içermekte midir? (proje sonuçlarının yinelenmesi ve daha geniş alanları etkilemesi ile bilgi yayılması dahil olmak üzere)	5
4.3 Teklif edilen projenin beklenen sonuçları **sürdürülebilir** mi? - mali açıdan *(destek sona erdikten sonra faaliyetler nasıl finanse edilecek?)* - kurumsal açıdan *(faaliyetlerin devam ettirilmesine imkan tanıyan yapılar proje sonunda da devam edecek mi? Projenin sonuçları yerel olarak sahiplenilecek mi?)* - *Proje sürdürülebilir kalkınmaya ve çevrenin korunmasına itibar gösteriyor mu?*	5
5. Bütçe ve maliyet etkinliği	**10**
5.1 Tahmini maliyetler ile beklenen sonuçlar arasındaki oran yeterli mi?	5
5.2 Yapılması öngörülen harcamalar projenin uygulanması için **gerekli** mi?	5
EN YÜKSEK TOPLAM PUAN	**100**

Değerlendirme tablosu, bölümlere ve alt bölümlere ayrılmıştır. Her alt bölüme, belirlenen aralıklarda puanlar verilecektir.

Azami puanı 5 olan örnek için puanlama usulü, aşağıda gösterilmiştir.

1 = çok zayıf; 2 = zayıf; 3 = orta; 4 = iyi; 5 = çok iyi.

Bu değerlendirmenin sonunda projeler, ilgililik kısmından (15) ile üzeri toplamda ise altmış beş (65) ve üzerinde puan alan başvurular başarılı projeler olarak listelenir. Başvurular en yüksek puanı alan tekliften başlayarak sıralanır ve destek dağıtımı bu rehberde belirtilen teklif çağrısının toplam bütçesi çerçevesinde söz konusu sıralamaya göre yapılır. Eşit puan alan başarılı projeler bakımından; söz konusu mali destek programında aynı yararlanıcı tarafından sunulan tek proje başvurusu niteliğinde olanlara öncelik verilir. Bu hususta eşitlik olması halinde öncelikle ilgililik bölümü için bağımsız değerlendiricilerin verdikleri puanların ortalaması; bunun da eşit olması halinde mali ve operasyonel kapasite bölümünden alınan puanların ortalaması en yüksek olanlar dikkate alınır, bu hususta da eşitlik olması halinde başvuru tarihi ve saati esas alınır.

2.4. Değerlendirme Sonucunun Bildirilmesi

2.4.1. Bildirimin İçeriği

Destek almaya hak kazanamayan projelerin sahiplerine, yönetim kurulu kararını müteakip on iş günü içerisinde gerekçeleriyle birlikte elektronik ortam üzerinden bildirimde bulunulur. Başvurunun reddedilmesi veya destek verilmemesi kararı, aşağıda belirtilen gerekçelere dayandırılacaktır:

- Taahhütname, son başvuru tarihinden sonra alınmıştır;
- Başvuru eksiktir veya belirtilen kriterlere uygun değildir;
- Başvuru Sahibi veya ortaklarından biri ya da bir kaçı uygun değildir;
- Proje uygun değildir (örneğin teklif edilen projenin program kapsamında olmaması, teklifin izin verilen azami süreyi aşması, talep edilen katkının izin verilen azami katkıdan daha fazla olması vb.);
- Proje, konuyla yeterince ilgili değildir ve/veya Başvuru Sahibinin mali ve işletme kapasitesi yeterli değildir;
- Proje, teknik ve mali açıdan değerlendirildiğinde asgari başarı puanı olan 65 puanı alamamış veya ilgililik kısmından 15 puanın altında almış ya da seçilmiş olan diğer projelere göre daha az puan almıştır;

- Talep edilen destekleyici belgelerin biri ya da birkaçı belirtilen son tarihten KAYS ortamında sunulmamıştır.

  Ajansın bir başvuruyu reddetme ya da destek vermeme kararı nihaidir.

2.4.2. Öngörülen Zaman Çizelgesi

Değerlendirme sonuçları hakkında Başvuru Sahiplerini bilgilendirmek için Ajansın planladığı tarih **16/10/2020'dir.** Bu tarih kesin olmayıp, proje sayısına göre değişebilecektir.

2.5. Sözleşme İmzalanması ve Uygulama Koşulları

Destek kararını takiben, verilecek destek miktarı ve uygulamaya ilişkin ilke ve kurallar, Başvuru Sahibi ile Ajans arasında imzalanacak bir sözleşmeye bağlanır.

Destek almaya hak kazanamayan projelerin sahiplerine, yönetim kurulu kararını müteakip on iş günü içerisinde gerekçeleriyle birlikte elektronik ortam üzerinden bildirimde bulunulur. Destek almaya hak kazanan ve hak kazanamayan proje sahiplerine, elektronik ortamda yapılan bildirimi takip eden beşinci günün sonunda söz konusu hususlar tebliğ edilmiş sayılır.

Başvuru sahipleri, desteklenmesine karar verilen projelerin ajans tarafından ilan edilmesinden itibaren on beş iş günü içinde sözleşme aşamasında sunulması gereken belgeleri elektronik ortama yükler varsa matbu olarak teslim edilmesi gerekenleri Ajansa teslim eder. Sözleşmeler, gerekli belgelerin temininden sonra başvuru sahiplerine beş iş günü içinde elektronik ortam (KAYS) üzerinden bildirilir ve bildirimi takip eden beşinci günün sonunda tebliğ edilmiş sayılır. Tebliği müteakip en geç on iş günü içinde e-imza ile imzalanır. E-imza kullanılamaması durumunda Ajansa başvuru yapılır. Bu süre zarfında ajansa başvurmayan başvuru sahipleri söz konusu destekten feragat etmiş sayılır. .

SÖZLEŞME AŞAMASINDA SUNULMASI GEREKEN BELGELER (Destek almaya hak kazanan Başvuru Sahiplerinden sözleşme imzalama aşamasında Ajans gerekli gördüğü takdirde aşağıdaki belgelerin orijinallerini matbu halde de sunmalarını isteyebilecektir. **Bunun yanı sıra proje özelinde Ajansın gerekli gördüğü ilave bilgi ve belge de istenilebilecektir.**)	
1	Projenin uygulanması için mevzuat gereğince ilgili makamlardan alınması gerekli olan her türlü izin, ruhsat, yetki belgesi, lisans gibi belgeler. Örneğin;

	- ÇED Raporu veya ÇED Raporuna ihtiyaç olmadığını gösteren ilgili kurumdan alınmış yazı (Proje kapsamında yapılacak olan yatırım konusu ile uyumlu olması ve geçerliliği devam eden bir belge olması gerekmektedir) - Gerekli ise Kültür/Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu izni - İnşaat ruhsatı, ruhsata tabi olmayan bir faaliyet ise gerek olmadığına dair yazı
2	İlgili tüm kurum ve kişilerce onaylanmış uygulama projeleri (betonarme, statik, elektrik, mekanik, vb.)
3	Projenin uygulama alanına ilişkin belgeler. • Arazinin imar durumu ile ilgili belge • Yapı ruhsatı, yapı izin belgesi vb. • Zemin etüdü • Faaliyetin yapılacağı yer kiralık ise öngörülen proje bitiş tarihinden itibaren en az beş (5) yıllık noter onaylı kira kontratı bulunmalıdır. Kiracı ile faydalanıcı arasında ileriki yıllarda doğacak uyuşmazlıklardan faydalanıcı sorumludur.

Aynı süre içerisinde mücbir bir sebepten ötürü sözleşme imzalamaya gelemeyeceğini bildiren başvuru sahiplerine on günlük ilave süre tanınabilir. Sunulan belgelerin gerçeğe aykırı yahut KAYS'ta yer alan bilgi ve belgelerden farklı olması durumunda da başvuru sahibiyle sözleşme imzalanmaz. Bunların yerine, öngörülen toplam destek bütçesiyle sınırlı olmak koşuluyla, yedek listede yer alan başvuru sahipleri sözleşme imzalamak üzere en yüksek puanlı projeden başlamak üzere sözleşme imzalamaya davet edilir. Yedek listeden davet usulü bakımından da yukarıdaki hükümler aynen uygulanır.

Sözleşme özellikle aşağıda belirtilen hakları ve yükümlülükleri düzenler:

Kesin destek tutarı: Azami destek tutarı sözleşmede belirtilecektir. Bölüm 2.1.3'te açıklandığı gibi, bu tutar, tahminlere dayalı bir şekilde hazırlanan bütçe çerçevesinde belirlenecektir. Kesin destek tutarı, proje sona erdiğinde ve nihai rapor sunulduğunda kesinlik kazanacaktır. Mali destek hiçbir koşulda sözleşmede belirtilen tutarı geçemez, sözleşme tutarını aşan ek ödeme yapılamaz ve yararlanıcı tarafından aynı sözleşme kapsamında ek destek talebinde bulunulamaz.

Hedeflerin gerçekleştirilememesi: Yararlanıcının sözleşme koşullarını yerine getirmemesi halinde Ajans destek tutarını azaltabilir ve/veya o zamana kadar ödenen tutarların tamamen ya da kısmen geri ödenmesini talep edebilir. Ayrıca desteklenen proje veya faaliyet kapsamında, Ajans tarafından istenen bilgi ve belgelerin zamanında ve eksiksiz verilmemesi, izleme ziyaretlerinde uygulama ve yönetim mekânlarına erişimin zorlaştırılması yahut engellenmesi veya projenin sözleşmeye, eklerine ve yürürlükteki mevzuata uygun şekilde yürütülmediğinin tespiti halinde Ajans, ödemeleri durdurabilir ve/veya sözleşmeyi feshederek buna ilişkin mevzuatta ve sözleşmede belirtilen hukuki yollara başvurabilir.

Sözleşmenin değiştirilmesi: Projenin uygulamasını zorlaştıracak veya geciktirecek önceden öngörülemeyen ve beklenmeyen durum yahut mücbir sebep söz konusu ise sözleşme, tarafların mutabakatı ile uygulamanın herhangi bir safhasında değiştirilebilir.

Raporlar: Yararlanıcılar, uygulama sürecinde, projede kaydedilen ilerleme ve gerçekleşmeleri içeren raporlar sunmak zorundadır. Bunlar; sözleşmede belirtilen dönemlerde sunulacak ara raporlar ve proje faaliyetlerinin tamamlanmasını takiben sunulacak nihai rapor ile projenin etkilerinin değerlendirilebilmesi amacıyla sunulacak proje sonrası değerlendirme raporundan oluşmaktadır. Ayrıca Ajans, yararlanıcıdan ilave bilgi ve belge talebinde bulunabilir.

Ödemeler: Sözleşmede belirtilen süre içerisinde, destek miktarının **%60**'ı, yararlanıcıya ait sözleşmede belirtilen banka hesabına ön ödeme olarak aktarılır.

Ajans tarafından ön ödeme sonrasında yapılacak diğer ödemeler, hak ediş esasına göre gerçekleştirilir. Buna göre, ön ödeme tutarının ve aynı oranda yararlanıcının eş finansman tutarının usulüne uygun harcandığını gösteren belgelerin ara/nihai raporlarla birlikte Ajans'a sunulması, ilgili raporların Ajans tarafından incelenip uygun bulunması ve onaylanmasından sonra; (sözleşmede aksi belirtilmediği takdirde) ara ödemede destek miktarının **%30**'u ve geriye kalan **%10**'luk destek ise nihai raporun Ajans tarafından onaylanmasına müteakip yararlanıcısının banka hesabına 30 gün içerisinde aktarılır. Yararlanıcı tarafından ilgili raporlar sunulmadan ve usulüne uygun ödeme talebinde bulunulmadan, yararlanıcıya hiçbir ödeme yapılmaz.

Projeye ait kayıtlar: Yararlanıcı, proje uygulanmasına dair tüm hesap ve kayıtları şeffaf bir şekilde tutmakla yükümlüdür. Bu kayıtlar proje uygulaması sona erdikten sonra beş yıl süreyle saklanmalıdır.

Denetim: Gerektiğinde yapılacak denetimler sırasında yararlanıcı, proje uygulama ve yönetim mekânlarına erişimi zorlaştırmamak yahut engellememek ve talep edilen her türlü bilgi ve belgeyi görevli personele zamanında sunmak zorundadır. Sözleşme hükümleri, Ajans tarafından hem kayıtlar üzerinde hem de yerinde yapılabilecek denetimlere olanak tanıyacaktır.

Ajans destek miktarı 200.000 TL'nin üzerinde olan bütün projelerden denetim raporu talep eder. Bu denetim Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu tarafından yetkilendirilen bağımsız denetçiler ve bağımsız denetim kuruluşları ile serbest muhasebeci mali müşavirler ve yeminli mali müşavirler tarafından yapılabilir.

Tanıtım ve Görünürlük: Yararlanıcılar, ortakları ve alt yükleniciler, hizmet, mal alımı ve yapım işleri faaliyetlerinde Ajansın sağladığı mali desteği ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının genel koordinasyonunu görünür kılmak ve tanıtmak için, Ajansın internet sitesinde (www.serka.gov.tr) yayınlanan "tanıtım ve görünürlük rehberine" uygun olarak gerekli önlemleri alır. Bu program kapsamında, proje nihai ödemesi yapıldıktan sonraki 3 yıl boyunca görünürlük kurallarına uyulmaması halinde proje bütçesinde görünürlük için ayrılan kalemlerde yer alan bedeller ödeme tarihinden itibaren faizi ile birlikte tahsil edilebilecektir.

Satın Alma İşlemleri: 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi yararlanıcılar, destek programları çerçevesinde desteklenen proje ve faaliyetler kapsamında yapacakları satın alma faaliyetlerini bu mevzuat çerçevesinde gerçekleştirirler. Söz konusu Kanuna tabi olmayan kurum ve kuruluşların uyacakları satın alma usul ve esasları ise Proje Uygulama Rehberi Ek-6 Kalkınma Ajansları Tarafından Sağlanan Destekler İçin Satın Alma Rehberinde tanımlanmıştır. Yürütülen programlar kapsamında alımı desteklenen alet, teçhizat, yazılım, malzeme ve sistemler ile yapımı gerçekleştirilen tesislerin mülkiyeti ve bunlar üzerindeki fikri mülkiyet hakları yararlanıcıya aittir. Yararlanıcının, sözleşme kapsamında sağlanmış tesis, makine, ekipman, teçhizat ve diğer malzemelerin, genel sekreterin gerekçeli ve yazılı izni olmaksızın proje süresince ve projenin sona ermesinden itibaren üç yıl süreyle üzerinde üçüncü kişi lehine ayni ya da şahsi hak tesis edemeyeceği ve projede belirtilen iş yeri dışında kullanamayacağı, aksi halde destek miktarının iki katı tutarında ajansa tazminat ödeyeceği hususu sözleşmede yer alır.

2.5.1. DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

- ✓ KDV, kar amacı gütmeyen kuruluşlar için uygun maliyet sayıldığından bütçedeki kalemlerin de KDV dâhil hesaplanması gerekmektedir.
- ✓ Siyasi partiler ve bunların alt birimleri hiçbir şekilde Başvuru Sahibi, proje ortağı ya da iştirakçi olarak proje başvurusunda bulunamazlar, proje uygulamalarında yer alamazlar.
- ✓ Ajans, bu programın herhangi bir aşamasında, başvuru sahiplerinin/ortaklarının ve yasal temsilcilerinin milli güvenliğe tehdit oluşturduğu tespit edilen her türlü yapı, oluşum veya gruplara ya da terör örgütlerine üyeliğinin veya iltisağının ya da bunlarla irtibatının tespit edilmesi durumunda, söz konusu başvuru sahiplerine ait projeler sözleşmeye bağlanmamışsa sözleşme imzalamama; sözleşmeye bağlanmışsa, bu sözleşmeleri fesih etme ve her iki durumda da oluşan zarar ve/veya kamu alacaklarını yasal faizi ile birlikte geri alma hakkını saklı tutar.
- ✓ Bütçede İnsan Kaynakları ve Seyahat başlıklarına tahsis edilen toplam tutar, toplam uygun maliyetlerin **% 10'unu** aşmamalıdır.
- ✓ Hiçbir destek, projenin toplam uygun maliyetinin **% 25'inden az ve % 75'inden fazla** ve yine **200.000 TL'den az, 2.000.000 TL'den fazla** olamaz.
- ✓ Azami proje süresi **24** aydır. Süresi 24 ay olan projelerin kesinlikle süresinin uzatılamayacak ve zeyilname sunulamayacaktır
- ✓ İl özel idareleri ve belediyeler, kanunen zorunlu olan ajans bütçe paylarını ve bunlarla ilişkili varsa diğer bütün mali yükümlülüklerini tamamen yerine getirmedikçe değerlendirme sürecinde başarılı bulunsa bile yararlanıcı ya da ortak olarak Ajansla sözleşme imzalayamazlar.
- ✓ Altyapı projeleri herhangi bir özel hizmet sağlayıcısı veya finans kaynağı ile rekabet etmemeli veya bunların yerini almamalıdır. Ancak özel sektörün ilgi göstermediği ve yakın gelecekte de ilgi göstermesinin mümkün görülmediği alanlarda altyapı proje teklifleri sunulabilir. Sunulacak altyapı projesinin özel sektörün ilgi alanına girmediği hususu ekonomik olarak yatırım/karlılık gibi kriterler kullanılarak yeterli şekilde gerekçelendirilmelidir.
- ✓ Proje hazırlanması ve sunulmasını teşvik etmek amacıyla, yararlanıcılar tarafından temin edilen desteklerden danışmanlık ve kırtasiye giderlerine ilişkin olanlar,

faturalandırılmaları şartıyla proje uygun maliyetlerinden sayılmaktadır ve talep edilen destek miktarının % 2'sini geçmemek üzere proje bütçesinde gösterilebilir.

- ✓ KAYS üzerinden başvuru yapıldıktan sistem tarafından üretilen taahhütname e-imza ile imzalanabiliyorsa bu aşamada Ajans'a herhangi bir matbu evrak sunmaya gerek yoktur. Ancak başvuru sahibinin e-imzası olmadığı durumlarda sistem tarafından üretilen taahhütnamenin çıktısı alınarak Ajans Merkezine veya Yatırım Destek Ofislerine elden veya posta ile **04/09/2020** tarihine kadar iletilmelidir. Son başvuru zamanından sonra alınan başvurular, hiçbir şekilde değerlendirmeye alınmayacaktır. Posta veya kargo şirketine bağlı gecikmeler dikkate alınmayacaktır.

3. EKLER

KAYS ÜZERİNDEN DOLDURULMASI GEREKEN BELGELER

- ➢ EK A: Başvuru Formu
- ➢ EK B: Bütçe:
  - Ek B-1 Faaliyet Bütçesi
  - Ek B-2 Beklenen Finansman Kaynakları
  - Ek B-3 Maliyetlerin Gerekçelendirilmesi
- ➢ EK C: Mantıksal Çerçeve
- ➢ EK D: Projede Yer Alan Kilit Personelin Özgeçmişleri

BİLGİSAYAR ORTAMINDA DOLDURULUP KAYS SİSTEMİNE YÜKLENECEK BELGELER

- ❖ EK F: Destekleyici Belge Örnekleri
- ❖ Proforma Fatura Örneği
- ❖ Arsa/arazi/binaların mülkiyet durumunu gösterir ve mevcutsa taşınmaz üzerinde kurulu tüm hakları da içeren belge (tapu, tapu sicil kaydı, yer tahsis belgesi vb.)
- ❖ Projenin uygulanacağı taşınmazı/alanı gösteren en az 5 fotoğraf
- ❖ Gerekli ise (yapım işleri olması halinde), aşağıdaki bilgileri içeren, ilgili tüm kurum ve kişilerce onaylanmış uygulama veya avam projeleri (betonarme, statik, elektrik, mekanik, vb.)
  - Teknik tasarımlar, teknik şartnameler, planlar,

- T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın belirlediği güncel birim fiyatlara ve pozlara göre hazırlanmış keşif özeti ve maliyet tahmini,

Not: Yukarıda belirtilen eklerin tamamına http://www.serka.gov.tr/ adresinden ulaşılabilir.

4. PERFORMANS GÖSTERGELERİ

Ajans, programın tamamlanmasının ardından programa ilişkin etki değerlendirmesini gerçekleştirmek amacıyla aşağıdaki tabloda yer alan proje bazında performans göstergeleri aracılığıyla yine aşağıda tanımlanan program bazında performans göstergelerini elde edecektir. Bu göstergeler potansiyel başvuru sahipleri için bağlayıcı nitelikte değildir, bilgi amacıyla sunulmaktadır. Başvuru sahibinin yalnızca proje bazında performans göstergelerine ilişkin beyanda bulunması gerekmektedir.

Projenin konusu ve faaliyetlerin tamamlanma süreleri dikkate alınarak, proje başlangıcında, proje süresince, proje sonunda ve sonrasındaki 3 yıl boyunca ölçülebilir olan parametrelerin seçilmesi esastır. Projenin performansına yönelik gerçekçi ve ölçülebilir nitelikte en az 1 adet gösterge seçilmesi gerekmektedir. Projenin etkilerini ölçmek üzere belirlenen gösterge seti aşağıda sunulmuştur. Başvuru sahibi tarafından seçilecek performans göstergeleri, projenin destek almaya hak kazanması halinde, sözleşme aşamasında Ajans tarafından revize edilebilir.

	PROGRAM BAZINDA PERFORMANS GÖSTERGELERİ	
Kodu	**Gösterge**	**Birimi**
A1	Doğrudan Faydalanan İşletme Sayısı	Adet
A5	Düzenlenen veya Rehabilite Edilen Çevre Alanı Büyüklüğü	Metrekare
A39	Yenilenebilir enerji kaynaklarıyla üretilen elektrik neticesinde tasarruf edilen fosil kaynaklı elektrik enerjisi	Kwh
A43	Geliştirilen ve hayata geçirilen yenilikçi kentsel hizmet uygulaması sayısı	Adet
A59	Azaltılan Atık Ürün Miktarı	M^3, Ton
S31	Geliştirilen Yenilikçi Hizmet/Model/Uygulama Sayısı	Adet
S59	Risk Altındaki Gençlere ve Çocuklara Yönelik Hizmet Kapasitesi Geliştirilen Kurum Sayısı	Adet

S70	Eğitim Altyapısı İyileştirilen Mesleki Eğitim Kurum Sayısı	Adet
T17	Turizme Kazandırılan Taşınmaz Kültür Varlıklarının Sayısı	Adet
T24	Bölgenin Destinasyon Olarak Dâhil Edildiği Tur Sayısı	Adet
T25	Bölge İçerisinde Tur Güzergâhlarına Kazandırılan Destinasyon Sayısı	Adet
TK38	Tarımsal Ürünlerin Depolanmasına Yönelik Tesis Sayısı	Adet
TK40	Tarımsal Ürünlerin İşlenmesine Yönelik Tesis Sayısı	Adet
TK42	Tarımsal Ürünlerin Paketlenmesine Yönelik Tesis Sayısı	Adet
TK51	Yöresel Ürün Coğrafi İşaret Tescil Sayısı	Adet

	PROJE BAZINDA PERFORMANS GÖSTERGELERİ	
Kodu	**Gösterge**	**Birimi**
A4	Düzenlenen Rekreasyon Alanı Büyüklüğü	Metrekare
A30	Geri Dönüşümü Sağlanan Atık Miktarı	Ton, M^3
A42	Isı Geri Kazanım Teknolojileri İle İlgili Yatım Tutarı	TL
A44	Engellenen Katı (Tıbbi Atık, Tehlikeli Atık, Ambalaj Atığı, vb.) Atık Miktarı	Ton
A45	Engellenen Sıvı Atık (Endüstriyel atıksu vb.)	M^3
A46	Engellenen gaz emisyonu (SO2, NOx, CO, O3, HC, PM vb.) miktarı	μ/M^3
A48	Tasarruf Edilen Su Miktarı	M^3/Yıl
A49	Tasarruf Edilen Elektrik Enerjisi Miktarı	Kwh
A50	Tasarruf Edilen Doğalgaz Miktarı	M^3
A51	Tasarruf Edilen Hammadde Miktarı	Ton
A52	Tasarruf Edilen Kimyasal Miktarı	Ton
A57	Üretilen Biyogaz – Biokütle Kaynaklı Enerji Miktarı	Kwh
K19	Yenilikçi Ürün Çeşidi Sayısı	Adet
K38	Kurulan/Geliştirilen Ar-Ge/Ür-Ge Merkezi Sayısı	Adet
K39	Kurulan/Geliştirilen Laboratuvar Sayısı	Adet
K46	Kurulan/Geliştirilen Ortak Kullanım Alanı Sayısı	Adet
K63	Verimlilik artışı	%

S1	Doğrudan Faydalanan Kişi Sayısı	Kişi
S2	Doğrudan Faydalanıcı Sayısı – Kadın	Kişi
S5	Doğrudan Faydalanıcı Sayısı – Genç	Kişi
S12	Eğitilen Kadın Sayısı	Kişi
S13	Eğitilen Genç Sayısı	Kişi
S19	Ortak Kullanım Amaçlı Sosyal Alan/Mekân/Merkez Sayısı	Adet
S69	Teknolojik Altyapısı İyileştirilen Merkez/ Atölye/Destek Odası Sayısı	Adet
S72	Teknolojik altyapısı iyileştirilen laboratuvar sayısı	Adet
T12	Restorasyonu Yapılan Yapı Sayısı	Adet
T13	Restitüsyon, Röleve Proje Sayısı	Adet
T14	Restore Edilen Tarihi veya Kültürel Kapalı Alan Büyüklüğü	Metrekare
T15	Restore Edilen Tarihi, Kültürel veya Sosyal Açık Alan Büyüklüğü	Metrekare
T18	Modernizasyonu Gerçekleştirilen veya İyileştirilen Kaplıca, Kayak Tesisi vs. Sayısı	Adet
T19	Oluşturulan/İyileştirilen veya Kapasitesi Arttırılan Fuar, Kongre Merkezi, Ticaret Merkezi ve Sergi Salonu Sayısı	Adet
T20	Yönlendirme Araçları (İşaret/Tanıtım Levhası, Aydınlatma Elemanı, Kiosk vb.) Sayısı	Adet
T26	Kırsal Turizme Yönelik Düzenlenen Tur Sayısı	Adet
T29	Turizm Enformasyon Bürosu Sayısı	Adet
T30	Doğa Yürüyüş Güzergâhı Uzunluğu	Metre
T39	Çeşitlendirilen Ve/Veya Geliştirilen Turizm Faaliyeti Sayısı	Adet
TK15	Kadınlara Yönelik Düzenlenen Eğitim Sayısı	Adet
TK16	Kadınlara Yönelik Eğitimlere Katılan Kişi Sayısı	Kişi
TK18	Zanaat Sahibi Olan Kadın Sayısı	Kişi
TK39	Tarımsal Ürünlerin Depolanmasına Yönelik Tesis Kapasitesi	Ton, Kilogram, Metreküp, Adet
TK41	Tarımsal Ürünlerin İşlenmesine Yönelik Tesis Kapasitesi	Ton,

		Kilogram, Metreküp, Adet
TK43	Tarımsal Ürünlerin Paketlenmesine Yönelik Tesis Kapasitesi	Ton, Kilogram, Metreküp, Adet
TK50	Yöresel Ürün Coğrafi İşaret Başvuru Sayısı	Adet
TK58	Erişim Sağlanan Yeni Pazar Sayısı	Adet

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

SERKA
KALKINMA AJANSI
DEVELOPMENT AGENCY
SERHAT

KÜÇÜK ÖLÇEKLİ ALTYAPI
MALİ DESTEK PROGRAMI-06

2020